

VILLE REMES, MIKKO PELTOLA, UNTO HÄKKINEN,
HEIKKI KRÖGER, JUHANA LEPPILAHTI, MIIKA LINNA,
ANTTI MALMIVAARA, KEIJO MÄKELÄ, OLAVI NELIMARKKA,
ILMO PARVINEN, SEPPO SEITSALO, JARMO VUORINEN

PERFECT – Tekonivelkirurgia

Lonkan ja polven tekonivelkirurgian kustannukset ja vaikuttavuus

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus

postimyynti: Stakes / Asiakaspalvelut PL 220, 00531 Helsinki
puhelin: (09) 3967 2190, (09) 3967 2308 (automaatti)
faksi: (09) 3967 2450 • Internet: www.stakes.fi

© Kirjoittajat ja Stakes

Taitto: Christine Strid

ISBN 978-951-33-2018-8 (nid.)

ISSN 1795-8091 (nid.)

ISBN 978-951-33-2019-5 (PDF)

ISSN 1795-8105 (PDF)

Stakes, Helsinki 2007

Valopaino Oy
Helsinki 2007

Esipuhe

Terveydenhuollon toimenpiteiden ja erityisesti kalliin teknologian käyttöönoton tulisi perustua tietoon vaikuttavuudesta ja sen suhteesta kustannuksiin. Ihanteellisesti vaikuttavuutta voidaan arvioida satunnaistetussa kokeessa. Sellaisen tekeminen on kuitenkin kallista, vaikeaa ja joskus jopa epäeettistä. Tällaisten ”laboratorio-olosuhteissa” tehtyjen tutkimusten avulla ei myöskään voida arvioida hoidon todellista vaikuttavuutta (effectiveness), vaan pelkästään hoidon tehoa (efficacy). Lisäksi satunnaistetut kokeet koskevat yleensä yhtä menetelmää (toimenpidettä, lääkettä jne.), jota verrataan vaihtoehtoihin menetelmiin eikä niiden perusteella voida arvioida potilaan hoitamiseen liittyvää kokonaista hoitoketjua. Siten tieto yksittäisten toimenpiteiden kustannus-vaikuttavuudesta (mikrotaso) ei yksin riitä terveydenhuollon suorituskyvyn arvioitiin vaan tarvitaan tutkimukseen perustuvaa tietoa koko hoitoketjun kustannuksista ja vaikuttavuudesta.

PERFECT (PERFormance, Effectiveness and Cost of Treatment episodes) -hanke on Stakesin, yliopistosairaanhoidopiirien ja Kansaneläkelaitoksen tutkimusosaston yhteistyöhanke. Hanketta ovat rahoittaneet lisäksi Suomen Akatemia (Terttu-ohjelma), Tekes ja Sitra. PERFECT-hankkeessa luodaan indikaattoreita ja malleja, joiden perusteella seurataan systemaattisesti eri rekisteri- ja tilastotietoihin perustuen erikoissairaanhoidon hoitoketjuihin sisältyviä palveluja, niiden vaikuttavuutta, laatua ja kustannus-vaikuttavuutta alueiden, sairaaloiden ja väestöryhmien kesken. Lisäksi arvioidaan, mitkä tekijät selittävät alueellisia ja tuottajakohtaisia eroja ensivaiheessa laadituille indikaattoreille. Erityisesti ollaan kiinnostuneita sellaisista tekijöistä, joihin terveystaloudella voidaan vaikuttaa kuten uusien menetelmien ja lääkkeiden käyttöönotto, jonotusajat sekä terveydenhuoltojärjestelmän rakenne ja siihen liittyvät taloudelliset kannusteet. Hankkeessa pyritään tekemään myös kustannus-vaikuttavuuden kansainvälisiä vertailuja. Hanke aloitettiin suurista tai kustannuksiltaan merkittävistä sairausryhmistä, joiden hoitamisessa erikoissairaanhoidolla on keskeinen merkitys. Tarkasteluun valittiin sydäninfarkti, lonkkamurtumat, pienipainosten keskosten hoito, aivohalvaus, rintasyöpä, tekonivelkirurgia ja skitsofrenia.

Terveydenhuollon palvelujen laadun läpinäkyvä ja avoin julkistaminen on välttämätöntä. PERFECT-hankkeessa tuotettu tieto on eräs askel palvelujärjestelmän laadun systemaattisen seurannan rakentamisessa. Seurantamenettelyssä tuotettu ja julkaistu tieto tukee palvelujärjestelmän johtamista sekä valtakunnallisella, alueellisella että organisaatioiden tasolla ja mahdollistaa tietyin osin kansainvälisen vertailun. Tällä halutaan ennen kaikkea kannustaa hoidon tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden parantamista, sekä myös antaa tietoa päättäjille, potilaille ja väestölle.

Tiivistelmä

Ville Remes, Mikko Peltola, Unto Häkkinen, Heikki Kröger, Juhana Leppilahti, Miika Linna, Antti Malmivaara, Keijo Mäkelä, Olavi Nelimarkka, Ilmo Parvinen, Seppo Seitsalo, Jarmo Vuorinen. PERFECT – Tekonivelkirurgia Lonkan ja polven tekonivelkirurgian kustannukset ja vaikuttavuus. Stakes, Työpapereita 29/2007. 62 sivua, hinta 17 €. Helsinki 2007. ISBN 978-951-33-2018-8

Nivelrikko on yleisin niveltauti maailmassa. Tekonivelleikkaus on vakiintunut vaikean nivelrikon hoitomuodoksi, kun konservatiivinen hoito (lääkkeet, fysioterapia, tuet ja apuvälineet) eivät tuo enää riittävää apua jokapäiväiseen elämään. Ensimmäisen lonkan nykyaikaisen tekonivelleikkauksen suoritti Sir John Charnley 1961. Suomessa ensimmäinen lonkan tekonivelleikkaus tehtiin 1967. Maailmassa tehdään vuosittain yli 400 000 lonkan tekonivelleikkausta. Nykyisin Suomessa tehdään vuosittain noin 7 500 lonkan ja 8 000 polven tekonivelleikkausta.

PERFECT – Tekonivelkirurgia -hankkeessa valtakunnallinen asiantuntijatyöryhmä on luonut terveydenhuollon rutiinitilastoihin perustuvan mittariston, jolla tuotetaan vuosittain tiedot tekonivelkirurgisten potilaiden määrästä, leikkauspaikasta, leikkaustyyppistä, hoitoajasta ja hoidon kustannuksista. Hoidon vaikuttavuutta arvioidaan uusintaleikkausten, tekonivelten sijoiltaanmenon, paikalleenasetusten, infektioiden, uusintakäyntien ja kotiutumisen nopeuden perusteella.

Tutkimuksen vuotuiset raportit vertailevat sairaanhoitopiirejä ja yksittäisiä sairaaloita näiden mittarien valossa. Koska eri aluilla on eri-ikäisiä ja eri tavoin entuudestaan sairaita potilaita, on potilasjoukot huolellisesti vakioitu vertailuja varten.

Systemaattinen laadunparantamistyö edellyttää keinoja, joilla tuloksia voidaan mitata. Tämä raportti ei sinänsä tulkitse lukuja tai pyri selittämään hyviä tai huonoja hoitotuloksia. Raportin toivotaan kuitenkin herättävän keskustelua ja ehkä tervettä kilpailuakin terveydenhuollon toimijoiden ja päättäjien keskuudessa ja sitä kautta johtavan tekonivelkirurgia potilaiden pitkäjänteiseen kehittämiseen.

Avainsanat: tekonivelkirurgia, kustannukset, vaikuttavuus, rekisterit

Sisällys

Esipuhe

Tiivistelmä

1	JOHDANTO.....	9
2	AINEISTOT, MÄÄRITELMÄT JA MENETELMÄT	11
2.1	Aineiston lähteet ja rajausta	11
2.2	Tietojen sisältö ja luokittelu	12
2.3	Menetelmät	13
2.4.1	Perustiedot (liitetaulukot 1, 11, 20 ja 29).....	14
2.4.2	Hoito- ja kustannustiedot (liitetaulukot 2–5, 12–14, 21–24 ja 30–32).....	14
2.4.3	Vaikuttavuustiedot (liitetaulukot 6–10, 15–19, 25–28 ja 33–36).....	15
3	LOPUKSI	17
	Lähteet.....	18
	Taulukko 1. Liitetaulukoiden sisältömäärittelyt	19
	Liitetaulukot 1–36	22
	LIITE 1. Poissulkudiagnoosit (ICD-10)	58
	LIITE 2. Tekonivelleikkauksia vuonna 2003 vähän tehneet tuottajat	60

1 JOHDANTO

Nivelrikko on yleisin niveltauti maailmassa. Nivelrikossa nivelruston hajoaminen on nopeampaa kuin uuden muodostuminen (Cs-Szabo ym. 1995) ja nivelrusto rappeutuu ennen aikaan (McAlindon ym. 2000). Nivelrikon tärkeimpiä oireita ovat leposärkyä, liikkeellelähtövaikeus ja askeltamiskipua. Kun lisäksi potilaille kehittyy usein nivelten liikerajoituksia, nämä yhdessä aiheuttavat haittaa päivittäisissä askareissa. Kipu ja toimintakyvyn alenema johtaa elämänlaadun huonontumiseen. Primaarin nivelrikon syytä ei tiedetä, eikä sitä voida parantaa.

Yleisyys

Oireita aiheuttava polven tai lonkan nivelrikko on arviolta noin 400 000 suomalaisella, joista 250 000 henkilöllä nivelrikko aiheuttaa toimintakyvyn heikentymisen (Heliövaara 1996). On arvioitu, että yli 75-vuotiaista ihmisistä lonkan nivelrikkoa esiintyy lähes 20 prosentilla. Tuoreessa Terveys 2000 -tutkimuksessa lonkkanivelrikko todettiin viidellä prosentilla miehistä ja neljällä prosentilla naisista. Lonkan nivelrikon esiintyvyys ei ole juuri Suomessa muuttunut. Polven nivelrikon esiintyvyys oli vastaavasti miehillä viisi prosenttia ja naisilla seitsemän prosenttia (Riihimäki ym. 2002). Erityisesti naisten polven nivelrikon esiintyvyys oli vähentynyt verrattuna Mini-Suomi tutkimukseen.

Etiologia

Primaarinen nivelrikko kehittyy rakenteeltaan normaaliin niveleen. Sen perimmäinen syy on tuntematon. Todennäköisesti sekä systeemiset tekijät (ikä, sukupuoli, perinnöllisyys, geenit, hormonit, ylipaino jne.) ja paikalliset tekijät (niveleen muoto, epävakaas, ylikäyttö jne.) vaikuttavat nivelrikon kehittymiseen (Cooper ym. 2000, Felson 2000). Sekundaarista nivelrikkoa voivat aiheuttaa erilaiset nivelen sairaudet, niveleen ulottuvat murtumat tai erityisesti lonkan nivelrikon yhteydessä lonkkaniveleen kehityshäiriöt. Alaraajan kantavista nivelistä nivelrikko kehittyy jostakin syystä huomattavasti yleisemmin lonkka- ja polviniveleen kuin nilkkaniveleen. Tunnettujen riskitekijöitä polven nivelrikon kehityksessä ovat mm. liikapainoisuus, raskas ruumiillinen työ ja toistuva raskas kuormitus. Lonkan kohdalla näiden tekijöiden merkitys ei ole yhtä selvä (Arokoski ym. 2001).

Oireet

Nivelrikon tärkein oire on kipu. Myöhemmässä vaiheessa niveleen kehittyy liikerajoitus ja virheasento. Alkuvaiheessa kipu tuntuu rasituksessa ja mahdollisesti liikkeelle lähtiessä. Nivelrikon edetessä kehittyy usein, erityisesti lonkan nivelrikon yhteydessä leposärkyä, joka öisin häiritsee unta. Lonkan liikkeistä ensimmäisenä usein häviää sisäkierto. Taudin edetessä lonkka muuttuu pitkälti sarana-tyyppiseksi niveleksi ja lonkka pyrkii kiertymään ulkorotaatiokontraktuuraan. Polviniveleen koukistus vähenee ja polvi ei taivu enää samalla tavalla kuin aikaisemmin. Taudin edetessä saattaa kehittyä myös ojennusvajausta. Lonkan nivelrikon yhteydessä ei ulospäin näkyviä virheasentoja yleensä kehity, mutta polven nivelrikko johtaa usein länkisääri (varus) tai pihtipolvi (valgus) -virheasennon kehittymiseen.

Tekonivelkirurgia

Tekonivelleikkaus on vakiintunut vaikean nivelrikon hoitomuodoksi kun konservatiivinen hoito (lääkkeet, fysioterapia, tuet ja apuvälineet) eivät tuo enää riittävää apua jokapäiväistä elämää häiritsevään kipuun ja toimintarajoitukseen. Ensimmäisen lonkan nykyaikaisen tekonivelleikkauksen suoritti Sir John Charnley 1961 (Charnley 1961). Suomessa ensimmäinen lonkan tekonivelleikkaus tehtiin 1967. Maailmassa tehdään vuosittain yli 400 000 lonkan tekonivelleikkausta (Crawford 2002). Nykyisin Suomessa tehdään vuosittain noin 7 500 lonkan ja 8 000 polven tekonivelleikkauksia (Rantanen 2004). Leikkausmäärät ovat viime vuosina lisääntyneet. Toimenpiteistä 3/4 suoritetaan yli 60-vuotiaille potilaille, joten väestön ikääntyessä toimenpiteiden määrät tulevat todennäköisesti vielä lisääntymään, vaikka itse nivelrikon ikävakioitu ilmaantuvuus sinänsä ei ole lisääntynyt (Danielsson ja Lindberg 1997). Länsimaista maltillisin leikkausmäärien kasvu on ennustettu Suomesta: ”vain” 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä (Rantanen ym. 2004). Esimerkiksi Tanskassa leikkausmäärien on ennustettu kasvavan kolminkertaiseksi vuoteen 2020 mennessä (Pedersen ym. 2005).

Lonkan tekonivelleikkauksessa lantion puolelle asennetaan kuppiosa, reisiluun puolelle tulee ydinonteloon tukeutuva varsiosa. Lonkan tekoniveliä asennetaan sementillisiä ja sementittömiä. Ensin mainitut tekonivelet kiinnitetään luusementillä. Sementittömien tekonivelten kiinnittyminen nojaa alkuvaiheessa kitkaan tekonivelen ja luun välillä. Myöhemmässä vaiheessa luu kasvaa kiinni tekonivelen pintaan. Liukupintapariksi valitaan yleisimmin muovi-metalli, mutta erityisesti nuoremmille ihmisille on pyritty valitsemaan paremmin kulutusta kestäviä liukupintapareja (kuten metalli-metalli ja keraami-keraami). Viime aikoina Suomessa on yleistynyt myös ns. pinnoiteleikkaus. Lonkan pinnoitetekonivelleikkauksessa reisiluunkaulaa ei katkaista vaan reisiluun pää ainoastaan pinnoitetaan puolipallon muotoisella metallinupilla, joka niveltyy lonkkamaljakkoon laitetun kuppiosan kanssa.

Polven tekonivelleikkauksessa erilaisia vaihtoehtoja on vähemmän. Nykyään lähes kaikki polven tekonivelet kiinnitetään luusementillä. Liukupintaparina on lähes poikkeuksetta myös metalli-muovi. Polven tekonivelleikkausten yhteydessä polvilumpio voidaan pinnoittaa tai jättää pinnoittamatta. Valikoiduilla potilailla tulevat kysymykseen myös pääsääntöisesti polven sisäpuolella käytettävät polven osatekonivelet.

Tässä raportissa kuvataan polven ja lonkan tekonivelkirurgian potilaiden perustietoja, hoitoa, kustannuksia ja vaikuttavuutta koskevaa vertailutietokantaa. Hankkeessa käytetään monipuolisesti hyväksi kansallisia terveydenhuollon rekisteritietoja. Niiden avulla on muodostettu laaja tutkimus- ja raportointikäyttöön tarkoitettu aineisto, jossa on mittava joukko rekisteritiedoista jalostettuja muuttujia. Yhdistämällä eri rekistereiden potilaskohtaisia tietoja on kartoitettu potilaiden sairaala- ja laitoshoidon, erikoissairaanhoidon ja yksityissektorin avokäyntejä, lääkkeiden käyttöä ja kustannuksia. Aineistosta on tuotettu keskeisiä vaikuttavuusindikaattoreita, jotka jatkossa raportoidaan vuosittain päivitettyinä osana Stakesin rutiinitilastointia.

2 AINEISTOT, MÄÄRITELMÄT JA MENETELMÄT

2.1 Aineiston lähteet ja rajaus

Vertailuaineiston muodostamisessa käytetyt rekisterit ovat

- Stakes: Sairaaloiden poistoilmoitusrekisteri (1987–), Sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisteri (1994–), Sairaaloiden hoitotoiminnan tuottavuus -hankkeen aineistot (erikoissairaanhoidon avokäynnit 1998–).
- Kansaneläkelaitos: erityiskorvausoikeudet (ilmaislääkeoikeudet), lääkekorvaukset, yksityiset tutkimukset ja hoito, yksityislääkärisäkäynnit (kaikki vuodesta 1998 alkaen).
- Tilastokeskus: kuolinsyyrekisteri (1998–).
- Lääkelaitos: endoproteesirekisteri (1980–).

Vertailuaineistoon on poimittu Sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisteristä vuoden 1998 alusta lähtien kaikki lonkan ja polven tekonivelkirurgian toimenpiteellä ja primaarisen nivelrikon päädiagnoosilla merkityt hoitojaksot. Hoitoilmoitusten valinta on tehty seuraavien hoitoilmoituksen päätoimenpidekoodien (Stakes 2004) perusteella.

– Lonkka:

NFB30	Lonkan kokotekonivel, tavallinen, sementitön
NFB40	Lonkan kokotekonivel, tavallinen, hybridi
NFB50	Lonkan kokotekonivel, tavallinen, sementöity
NFB60	Lonkan vaativa tekonivelleikkaus
NFB99	Muu lonkan tekonivelleikkaus

– Polvi:

NGB10	Polven puolitekonivel, demi
NGB20	Polven tekonivel ilman lumpio-osaa, liukuproteesi
NGB30	Polven tekonivel ilman lumpio-osaa, kytketty
NGB40	Polven tekonivel lumpio-osan kanssa, liukuproteesi
NGB50	Polven tekonivel lumpio-osan kanssa, kytketty
NGB60	Polvilumpio-reisiosan asettaminen yksin
NGB99	Muu polven tekonivelleikkaus

Tutkimuksen kohteena ovat ne toimenpiteet, joissa em. leikkaustoimenpiteen lisäksi päädiagnoosina on ollut primaari nivelrikko (ICD-10: lonkka M16.0, M16.1; polvi M17.0, M17.1) ja endoproteesirekisterin tiedon mukaan leikkauksen syynä on ollut primaari artroosi (tai tieto puuttuu).

Sairaaloiden ja alueiden potilasmateriaalin vertailukelpoisuuden varmistamiseksi on yllä mainittujen sisäänottoehtojen lisäksi määritelty kriteereitä, joiden perusteella henkilö jätetään tutkimuksen ulkopuolelle. Nämä kriteerit on valittu sillä perusteella, että ne yleensä ovat sekundaarisen osteoartriitin syitä. Poissulkemiseen johtavien diagnoosien esiintymistä tarkastellaan

henkilöillä vuoden 1987 alusta lähtien. Poissulkemiseen johtavat ICD-10 -tautiluokituksen mukaiset diagnoosikoodit ovat raportissa liitteenä (liite 1). Mikäli henkilön poisto- tai hoitoilmoituksista löytyy vuoden 1988 alun ja leikkaushetken välillä jokin mainituista diagnooseista pää- tai sivudiagnoosina, on hänet poistettu aineistosta. Henkilön poistamiseen aineistosta johtaa myös se, jos henkilöllä on tekonivelleikkausta edeltävän 365 vuorokauden aikana ollut voimassa Kelan erityiskorvausoikeus siirretyn elimen aiheuttaman jälkitilan (Kelan sairauskoodi 127), dialyysihoitoa edellyttävän uremian (Kelan sairauskoodi 137) tai reumaattisen niveltulehduksen sekä hajapesäkkeisen sidekudostaudin vuoksi (Kelan sairauskoodi 202). Vertailuaineistosta on poistettu lisäksi kaikki ne henkilöt, joiden kotikunta leikkaushetkellä on Ahvenanmaalla. Vertailuaineistosta poistettiin myös kaikki sellaiset tekonivelleikkaukset, joissa samalla kertaa oli asennettu potilaalle lonkan ja polven tekonivel.

Kerätylle potilasjoukolla tutkittiin varsin laajasti käytettävissä olevista rekistereistä sellaisia terveyteen liittyviä tekijöitä, joilla voi olla merkitystä potilaiden hoidossa. Potilaiden hoitohistoriasta (hoitoilmoitusrekisteristä vuoden 1987, endoproteesirekisteristä vuoden 1980 alusta lähtien) tarkistettiin muun muassa aikaisemmat tekonivelleikkaukset sekä liitännäissairaudet. Kansaneläkelaitoksen erityiskorvausoikeuksista tarkistettiin tiettyjen erityiskorvausoikeuksien voimassaoloa tarkasteltavan lonkan tai polven tekonivelleikkauksen vuodelta sekä leikkauksen jälkeen. Myös lääkeostotietoja käytettiin hyväksi liitännäissairauksien määrittelyssä.

2.2 Tietojen sisältö ja luokittelu

Indikaattorit on laskettu erikseen lonkka- (liitetaulukot 1–19) ja polvileikkauksille (liitetaulukot 20–36). Ne on jaettu kolmeen ryhmään: perustietoihin, hoito- ja kustannustietoihin sekä vaikuttavuustietoihin. Indikaattoreissa hoitoa tarkastellaan *alueittain* (sairaanhoitopiireittäin, liitetaulukot 1–10 sekä 20–28) sekä *tuottajittain* (sairaaloittain, liitetaulukot 11–19 sekä 29–36).

Sairaanhoitopiireittäinen jako perustuu potilaan kotikuntaan, joten nämä tiedot kuvaavat sairaanhoitopiirien jäsenkunnissa asuvien potilaiden palvelujen käyttöä, kustannuksia ja vaikuttavuutta riippumatta siitä, missä sairaalassa hoito toteutettiin. Aluetarkasteluissa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) on jaettu sairaanhoitoalueisiin, jotka ovat

- Helsinki
- Jorvi-Peijas (sisältää Jorvin ja Peijaksen sairaanhoitoalueet)
- Muut alueet (sisältää Hyvinkään, Porvoon, Lohjan ja Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalueet).

Alueittaiset tiedot esitetään laskemalla kahden vuoden tiedot (2002–2003) yhteen, koska pienimmissä sairaanhoitopiireissä vuosittaiset leikkausmäärät ovat pieniä ja johtavat siihen, että indikaattorit ovat alttiita satunnaisvaihtelulle.

Tuottajakohtaiset tiedot esitetään suurimpien sairaaloiden osalta (vähintään 50 edellä määriteltyä lonkan/polven tekonivelleikkausta vertailuvuoden aikana) ja koskevat vain vuotta 2003. Yksiköt, joissa on tuotettu vähemmän kuin 50 leikkausta vertailuvuoden aikana on ilmoitettu liitteessä 2.

Liitetaulukoissa käsitellään siis toimenpiteitä tekonivelkohtaisesti, ei potilaita. Näin ollen samasta potilaasta voi olla useampia toimenpidекertoja tarkasteltavana. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikuttavuustietojen liitetaulukot lonkan tekonivelten sijoiltaanmenojen paikalleenasetuksista (liitetaulukot 7 ja 16) sekä lonkan ja polven tekonivelleikkausten jälkeisistä infektioista (liitetaulukot 8, 17, 26 ja 34). Näissä liitetaulukoissa tarkastellaan vain sellaisia tapauksia, joissa kyseessä on potilaan ainoa polven tai lonkan tekonivelleikkaus vuosien 1987–2005 aikana.

2.3 Menetelmät

Tietojen vertailukelpoisuuden parantamiseksi on osa tulosmuuttujista vakioitu sekoittavien tekijöiden suhteen (ns. riskivakiointi, esim. Iezzoni 2003). Vakioinnit on tehty mallintamalla logistisella regressiomallilla (kaksiluokkaiset muuttujat) tai yleistetyllä lineaarisella mallilla (gammajakaua, log-link, jatkuvat muuttujat) yksilötason aineistosta sekoittavien tekijöiden vaikutusta ja käyttämällä mallin jokaiselle potilaalle tuottamaa ennustetta aluetason mukaisen odotettavissa olevien tapahtumien laskemiseen. Vakiointimenetelmät on kuvattu tarkemmin erillisessä raportissa (Peltola ym. 2007). Vakioidut luvut on ilmoitettu indeksinä, jonka arvo koko maassa tarkasteluaikana on 100. Perustietojen (taulukossa 1 ja 20) kohdalla ilmoitettavissa ilmaantuvuusindekseissä on käytetty perinteistä epäsuoraa vakiointia, muissa yhteyksissä vakiointi on aina tehty mallintamalla. Eräille keskeisille vaikuttavuusindikaattoreille on laskettu 95 prosentin luottamusväli.

Potilasmäärien vakiointia lukuun ottamatta (taulukot 1 ja 20) vakioinneissa on käytetty lukuisia eri tekijöitä. Kaikissa vakioinneissa on ollut mukana ikä (alle 40-v., >40 viisivuotissyntymävuotia 85 vuoteen asti, yli 85-v.), sukupuoli, edellinen saman niveltyypin tekonivelkirurginen toimenpide sekä liitännäissairaudet. Nämä sairaudet on määritetty potilaiden terveydenhuollon hoitoilmoitusten diagnoositiedoista vuoden 1987 alusta leikkaustoimenpiteeseen ja Kelan erityiskorvausoikeuksien rekisteristä sekä lääkeostojen rekisteristä vuoden ajalta ennen tarkasteltavaa tekonivelleikkausta. Potilasrakenteen vakiointi on tehty seuraavien liitännäissairauksien avulla (ICD-9 ja ICD-10 viittaavat hoitoilmoituksen päädiagnoositietoihin, Kelan erityiskorvausoikeuden numero Kelan sairausluokitukseen sekä ATC lääkeostoissa käytettyyn luokitukseen):

- Verenpainetauti (ICD-10: I10*-I15*, ICD-9: 40*, Kelan erityiskorvausoikeus: 205, lääkeostojen perusteella ATC: C03*, C07* (mikäli ei löydy sepelvaltimotautia tai eteisvärinää), C09A*, C09B*, C09C*, C09D*, C08*)
- Sepelvaltimotauti (ICD-10: I20*-I25*, ICD-9: 410*-414*, Kelan erityiskorvausoikeus: 206, 213, 280)
- Eteisvärinä (ICD-10: I48*, ICD-9: 4273*, Kelan erityiskorvausoikeus: 207, lääkeostojen perusteella ATC: B01AA03)
- Sydämen vajaatoiminta (ICD-10: I50*, ICD-9: 428*, Kelan erityiskorvausoikeus: 201)
- Sokeritauti (ICD-10: E10*-E14*, ICD-9: 250*, Kelan erityiskorvausoikeus: 103 lääkeostojen perusteella ATC-DDD: A10A*, A10B*)
- Syöpä (ICD-10: C00*-C99*, D00*-D09*, ICD-9: 140*-208*, Kelan erityiskorvausoikeus: 115, 116, 117, 128, 130, 180, 184, 185, 189, 311, 312, 316, lääkeostojen perusteella ATC L01* paitsi L01BA01)
- COPD ja astma (ICD-10: J44*-J46*, ICD-9: 4912*, 496*, 493*, Kelan erityiskorvausoikeus: 203, lääkeostojen perusteella ATC: R03*)
- Masennus (ICD-10: F32*-F34*, ICD-9: 2960*, 2961*, 2069*, lääkeostojen perusteella ATC: N06A*)
- Parkinsonin tauti (ICD-10: G20*, ICD-9: 332*, Kelan erityiskorvausoikeus: 110, lääkeostojen perusteella ATC: N04B*)
- Dementia (ICD-10: F00*-F03*, G30*, ICD-9: 290*, 3310*, Kelan erityiskorvausoikeus: 307, lääkeostojen perusteella ATC: N06D*)
- Munuaisten vajaatoiminta (ICD-10: N18*, ICD-9: 585*, Kelan erityiskorvausoikeus: 137)
- Mielen sairaus (ICD-10: F20*-F31*, ICD-9: 295*-298*, paitsi 2960*, 2961*, Kelan erityiskorvausoikeus: N05A* paitsi N05AB04 ja N05AB01 ja ei löydy dementiaa millään demensian kriteerillä).

Lisäksi eräissä vaikuttavuusindikaattoreiden vakioinneissa on käytetty seuranta-aikaa tekonivelleikkauksen jälkeen, koska se vaihtelee riippuen siitä milloin (minä vuonna ja minkä kuukauden aikana) toimenpide on tehty. Taulukossa 1 on esitetty vakiointeihin kunkin indikaattorin kohdalla käytetyt tekijät.

2.4.1 Perustiedot (liitetaulukot 1, 11, 20 ja 29)

Perustiedoissa raportoidaan kaikkien primaarien tekonivelleikkausten määrät, primaarin arthroosin vuoksi tehtyjen primaarileikkausten määrät sekä edellä mainittujen rajausten perusteella muodostettuun vertailuaineistoon sisältyneet toimenpiteet. Alueellisessa tarkastelussa toimenpidemäärät on esitetty myös 100 000 asukasta kohti sekä iän ja sukupuolen mukaan epäsuoralla vakiointimenetelmällä vakioituina lukuina luottamusväleinen. Muissa kuin perustietoja koskevissa taulukoissa on käsitelty vain sitä vertailuaineistoa, johon on sovellettu edellä esitettyjä rajauskriteereitä.

2.4.2 Hoito ja kustannustiedot (liitetaulukot 2–5, 12–14, 21–24, 30–32)

Hoito- ja kustannustiedot käsittävät leikkaustoimenpiteeseen liittyviä tietoja kuten leikkauspaikka (vain alueittaiset taulukot), leikkaustyyppi, hoitoaika ja hoidon kustannukset.

Alueellisessa tarkastelussa leikkaustoimenpiteiden osuudet on esitetty myös sairaalatyypeittäin. Tässä luokituksessa Jorvin ja Peijaksen sairaalat sekä Keskussotilassairaala on ryhmitelty keskussairaaloiksi ja Lohjan, Tammissaaren ja Porvoon sairaalat aluesairaaloiksi. Coxa, Reumasäätöön sairaala ja Sairaala Orton muodostavat yksityisten ortopedian erikoisyksiköiden sairaalaryhmän. Lisäksi on esitetty osuudet sen mukaan, kuinka suuri osuus leikkaustoimenpiteistä on tehty sellaisissa sairaaloissa, jossa kaikkien lonkan ja polven tekonivelten primaari- ja uusintaleikkausten (kaikki NFB*, NFC*, NGB* ja NGC* toimenpiteet) määrä on tarkasteluajana vuoden aikana ollut yli 200 ja yli 1 000.

Lonkan leikkaustyyppiä on tarkasteltu sen perusteella, kuinka suuri osuus leikkauksista on ollut sementittömiä kokonivelleikkauksia (NFB30), hybridikokonivelleikkauksia (NFB40), sementöityjä tekonivelleikkauksia (NFB50), vaativia tekonivelleikkauksia (NFB60) sekä muita lonkan tekonivelleikkauksia (NFB99). Polven leikkaukset on jaoteltu polven osatekoniveliin (demi, NGB10), polven tekoniveliin ilman lumpio-osaa sekä lumpio-osan kanssa liukuproteesina (NGB20, NGB40), ja kytkettyihin polven osa- ja kokotekoniveliin (NBG30, NBG50).

Liitetaulukoissa 4, 13, 23 ja 31 hoitokokonaisuus tarkoittaa tekonivelleikkaukseen sisältyvää katkeamatonta laitoshoidtoa. Hoitokokonaisuus päättyy joko kotiutukseen tai potilaan kuolemaan (laskentaa varten hoitokokonaisuuden pituus on rajoitettu maksimissaan 60 päivään). Hoitokokonaisuuteen sisältyvät myös vanhainkotien ja muiden sosiaalihuollon alaisten laitosten hoitopäivät. Taulukoissa on esitetty myös leikkaushoitojakson hoitopäivät sekä osuus potilaista, joka on siirretty leikkaushoitojakson jälkeen toiseen sosiaali- tai terveydenhuollon laitokseen. Leikkaushoitojaksolla tarkoitetaan sitä terveydenhuollon hoitoilmoituksen kuvaamaa hoitojaksoa, jolla tekonivelleikkaus on toteutettu.

Sairaalahoidon kustannukset perustuvat PERFECT-hankkeessa laadittuun kustannusaineistoon, jossa jokainen hoitoilmoituksilla raportoitava tapahtuma on luokiteltu käytettävissä olevien kustannustietojen mukaisesti mahdollisimman tarkkoihin ryhmiin. Hoitoilmoitukset on luokiteltu seuraavien tekijöiden mukaan erillisiin ryhmiin: vuosi, hoitava laitos, palveluala, erikoisala, DRG-luokka (vuodeosastohoito ja päiväkirurgia) ja sitä vastaavasti esim. pitkäaikaishoidossa ja vanhusenhoidossa hoitoisuusluokat. Näiden tekijöiden kombinaatiolle on muodostettu käypähintaiset kustannukset käytettävissä olevien kustannustietojen perusteella. Jokaiselle hoitotapahtumalle on

siten olemassa laskennallinen päiväkohtainen kustannus, jota on käytetty hoidon kustannusten laskennassa. Tekonivelkirurgiassa DRG-ryhmittely on liian karkea toimenpideilmoituksen kustannuksen arviointiin. Tältä osin määriteltiin kustannukset mallintamalla HUS:n potilaskohtaisiin kustannuksiin perustuen tekonivelleikkaushoitojakson kustannusten riippuvuus hoitoajasta, nivelestä (lonkka/polvi), leikkaustyyppistä ja jatkohoidosta. Mallinnettavista kustannuksista oli vähennetty proteesin hinta. Mallista saatujen kertoimien perusteella voitiin laskea leikkaushoitojaksoille kustannusten ennuste. Kunkin leikkaushoitojakson laskennallisiin kustannuksiin päästiin lisäämällä ennusteisiin proteesin hinta sekä skaalaamalla HUS:n kustannukset vastaamaan koko maan tekonivelkirurgian hoitojakson keskimääräistä kustannusta kunakin vuonna. Kustannusten laskeminen on kuvattu yksityiskohtaisesti erillisessä julkaisussa (Peltola ym. 2007). Kustannukset on laskettu erikseen leikkaushoitojaksolle, 1. hoitokokonaisuudelle sekä 1. vuodelle leikkauksen jälkeen potilaan hoitojaksojen ja avokäyntien perusteella. Kustannukset ovat siten karkeita arvioita, jotka perustuvat lähinnä HUS-piirin erityyppisten leikkaushoitojaksojen suhteellisiin kustannuksiin, käytetyn proteesin listahintaan sekä koko maan keskimääräisiin hoitopäiväkustannuksiin (terveyskeskus ym. laitosten hoitopäivät) eivätkä esimerkiksi kuntalaskutushintoihin tai todellisiin potilaskohtaisiin kustannuksiin.

2.4.3 Vaikuttavuustiedot (liitetaulukot 6–10, 15–19, 25–28, 33–36)

Hoidon vaikuttavuutta on arvioitu uusintaleikkausten, tekonivelten sijoiltaanmenon paikalleenasetuksen (vain lonkka), infektioiden, uusintakäyntien, kotiutumisen nopeuden perusteella. Lisäksi on laskettu kuinka monta päivää potilaat ovat olleet kotona toimenpidettä seuraavan 365 päivän aikana sekä sitä, kuinka moni potilas oli kuollut vuoden kuluessa toimenpiteestä. Uusintaleikkauksia, sijoiltaanmenon paikalleenasetuksia ja infektiota on tarkasteltu vuoden 2005 loppuun asti. Tällöin vakioinnissa on otettu huomioon muiden tekijöiden lisäksi seuranta-ajan pituus (aika leikkauksesta vuoden 2005 viimeiseen päivään saakka).

Uusintaleikkaukset on lonkan ja polven osalta määritetty sekä hoitoilmoitusrekisterin että endoproteesirekisterin tietoja käyttäen. Endoproteesirekisteristä saadaan uusintaleikkaus suoraan selville siihen johtaneen syyn ohella. Hoitoilmoitusrekisteristä on vielä laajennettu tätä siten, että jos henkilölle on tehty vuosien 1987–2005 välisenä aikana vain yksi polven tai lonkan tekonivelleikkaus ja hänelle on tämän jälkeen tehty saman nivelen uusintaleikkaus, merkitään hänelle tehdyksi uusintaleikkaus mutta uusintaleikkauksen syy ei ole tiedossa.

Lonkan toimenpiteistä on sijoiltaanmenon paikalleenasetus ilmoitettu kahdella eri tavalla. Sijoiltaanmenon paikalleenasetus on merkitty tehdyksi, mikäli potilaalla on tekonivelleikkauksen jälkeen samassa hoitoilmoituksessa toimenpiteeksi kirjattu lonkan tekonivelten sijoiltaanmenon suljettu tai avoin paikalleenasetus (NFH30 tai NFH32) ja diagnosoitu sisäisen nivelproteesin aiheuttaman mekaaninen komplikaatio (ICD-10: T84.0). Sijoiltaanmenojen paikalleenasetuksia on arvioitu myös väljemmillä kriteereillä johtuen siitä, että osa niistä voidaan tehdä päivystyspoliklinikalla. Esitetyn määritelmän lisäksi henkilölle on arvioitu tehdyn lonkan sijoiltaanmenon paikalleenasetus, mikäli hänellä on erikoissairaanhoidon päivystyskäynti johon diagnoosiksi on kirjattu sisäisen nivelproteesin aiheuttaman mekaaninen komplikaatio (ICD-10: T84.0).

Tekonivelleikkauksen jälkeen potilailta on hoitoilmoituksista jäljitetty infektiota kahdella eri tavalla. Ensinnäkin, heiltä on tarkistettu toimenpiteen jälkeisen infektion diagnoosia (ICD-10: T81.4) 90 päivän ajalta leikkauksjakson alkamisesta lähtien. Toiseksi potilailta on tarkistettu leikkauksjakson alkamisesta seurannan loppuun saakka sisäisen nivelproteesin aiheuttaman infektion ja/tai tulehdusreaktion diagnoosin (ICD-10: T84.5) esiintymistä.

Kuten edellä kappaleessa 2.2 mainittiin, on sijoiltaanmenojen paikalleenasetukset ja infektiot raportoitu muista tiedoista poiketen suppeammalle toimenpiteiden joukolla. Nämä tiedot

on tuotettu vain sellaisista potilaista, jolle tarkasteltavana oleva tekonivelleikkaus on ollut ainoa kyseisen niveltyyppin tekonivelleikkaus vuosien 1987–2005 välisenä aikana. Näin on toimittu siitä syystä, että sijoiltaanmenojen ja infektioiden tiedot on kerätty hoitoilmoitusrekisterin hoitoilmoituksista, eikä näiden komplikaatioiden kohdalla ole aina käytetty puoleisuutta ilmoittavaa ICD-10-koodia. Puoleisuustiedon puuttumisen vuoksi esimerkiksi lonkan sijoiltaanmenoa ei ole mahdollista kohdistaa oikeaan lonkkaniveleen, eikä näin ollen oikeaan leikkaukseen ja tuottajaan, mikäli henkilölle olisi tehty molempien lonkkien tekonivelleikkaus ennen sijoiltaanmenon tapahtumista.

Henkilöllä on uusintakäynti, jos hän on palannut sairaalaan vuodeosastolle tai päiväkirurgiselle jaksolle, tai hänellä on ollut päivystyskäynti erikoissairaanhoidon poliklinikalla, ja hoitoon palaaminen tai avokäynti on tapahtunut korkeintaan 14 tai 42 vuorokauden kuluessa 1. hoitokokonaisuuden päättymisestä. Vuoden 2003 alusta Kelan yksityislääkärisäkäyntien tietoja on käytetty hyväksi sairaalakohtaisessa tarkastelussa. Edellä mainittujen tapahtumatyyppien lisäksi sairaaloiden välisessä vertailussa uusintakäynniksi on katsottu myös henkilön 14 tai 42 päivän kuluessa tekonivelleikkauksesta kotiutumisesta tapahtunut yksityislääkärisäkäynti.

Kotona viikon (kahden viikon) kuluessa leikkauksesta olevien potilaiden osuus tarkoittaa täsmällisesti sitä osaa tekoniveltoimenpiteissä olleista potilaista, jotka eivät ole kuolleet eivätkä ole sosiaali- tai terveydenhuoltoalan laitoksessa 7. (14.) päivän kohdalla leikkaushoitojakson alkamisesta.

3 LOPUKSI

Tässä raportissa esitettävät tulokset kuvaavat rekisteristä saatavien tietojen perusteella tekonivelkirurgiapotilaiden hoitoa ja sen lyhyen aikavälin vaikuttavuutta. Tavoitteena on herättää kysymyksiä sekä kannustaa keskusteluun oman toiminaan tuloksellisuudesta, vaikuttavuudesta toiminnan laadun keskeisinä indikaattoreina sekä toiminnan kehittämiseen.

Tuloksia tulkittaessa on otettava huomioon rekisteritietojen pohjalta saadun tiedon ongelmat. Tietojen kirjaaminen hoitoilmoitukseen osoittautui jossain määrin puutteelliseksi. Ongelmia tuotti erityisesti se, että nivelen puoleisuus on usein jäänyt merkittämättä. Tämä vaikeuttaa uusintaleikkausten arviointia, koska puoleisuustiedon puuttuessa ei pystytä varmuudella arvioimaan kumman puoleiseen niveleen uusintaleikkaus on kohdentunut. Tämä ongelma pystyttiin korjaamaan endoproteesirekisterin tiedoilla, jotka sisältävät tarkempaa tietoa leikkausten puoleisuudesta. Puoleisuus- ja toimenpidekoodin puutteet vaikeuttavat lähinnä tekonivelten sijoiltaanmenon ja infektioiden arviointia. Esimerkiksi avohoidossa suoritetun sijoiltaanmenon paikalleenasetuksen kirjaaminen osoittautui puutteelliseksi ja tietoa pyrittiin korjaamaan ottamalla mukaan päivystyskäynnit mekaanisen komplikaation vuoksi. Myös komplikaatioiden ja infektioiden kirjaamisessa on puutteita. Siten huolellisemmalla diagnoosien ja toimenpiteiden kirjaamisella tietojen luotavuutta on mahdollista parantaa huomattavasti.

Vaikuttavuuden arviointia vaikeuttaa myös seuranta-ajan lyhyys. Uusintaleikkaus lyhyessä seurannassa johtuu lähinnä epäonnistumisesta varsinaisessa leikkauksessa tai infektiosta. Kerätyn aineiston perusteella on mahdollista seurata uusintaleikkauksia, sijoiltaanmenoja ja infektiota myös pidemmällä aikavälillä. Tällöin tosin menetetään tiedon ajankohtaisuus: nopean teknologisen kehityksen johdosta yli viisi vuotta sitten tehtyjen leikkausten sairaalakohtaisten vaikuttavuuserojen anti sairaalan nykytoiminnan kehittämiseen saattaa olla vähäinen.

Vertailtavuutta haittaava ongelma on myös se, että monia tietoja ei rekistereistä ole tällä hetkellä saatavilla. Vertailtavuutta voidaan parantaa tarkentamalla tauti- (mm. jakamalla nivelproteesin mekaaninen komplikaatio (ICD-10: T84.0) tarkempiin osiin) ja toimenpideluokitusta (mm. antamalla pinnoiteproteesille oma koodi ja jakamalla uusintaleikkaus (NFC20) tehdyn todellisen toimenpiteen mukaan eli onko uusintaleikkauksessa vaihdettu kuppi, kupin sisäosa, nuppi, varsiosa vai jokin edellisten yhdistelmistä). Yhtenä tulevaisuuden tavoitteena tulee olla myös potilaiden elämänlaatua koskevan tiedon jatkuvaluonteinen kerääminen ja sen yhdistäminen rekisteritietoihin, jotta hoidon kustannukset voidaan suhteuttaa muutoksiin laatu- ja elinvuosissa.

Näistä puutteista huolimatta PERFECT – Tekonivelkirurgia -hanke toi esiin runsaasti hyödyllistä tietoa alueellisista ja sairaaloittaisista eroista hoidon organisoinnista, hoitoajan pituudesta, kustannuksista ja vaikuttavuudesta. Tässä raportissa ei ole tehty tulkintoja tai vedetty johtopäätöksiä. Se on palvelujen tuottajien, sairaanhoitopiirien ja kuntien tehtävä itse. Tutkimustoiminta painottuu jatkossa etsimään tekijöitä, jotka selittävät havaittuja eroja. Läpinäkyvyyden ja avoimuuden lisäämisen ohella tietoja julkistamisella pyritään siihen että, niitä myös käytetään suunnittelun ja päätöksenteon tukena, mikä on omiaan kannustamaan tietojen tarkempaan rekistereihin kirjaamiseen.

Lähteet

- Arokoski, J., Lammi, M., Hyttinen, M., Kiviranta, I., Parkkinen, J., Jurvelin, J., Tammi, M. & Helminen, H. (2001). Nivelrikon etiopatogeneesi. *Duodecim* 117:1617–1626.
- Charnley, J. (1961). Arthroplasty of the hip. The new operation. *Lancet* 1:1129–1132.
- Cooper, C., Snow, S., McAlindon, T. E., Kellingray, S., Stuart, B., Coggon, D., et al. (2000). Risk factors for the incidence and progression of radiographic knee osteoarthritis. *Arthritis Rheum* 43:995–1000.
- Crawford, R. (2002). Indications for total hip replacement. Kirjassa: Bulstrode, C., Buckwalter, J., Carr, A. ym. *Oxford textbook of Orthopedics and Trauma*. Oxford: Oxford University Press 1010–13.
- Cs-Szabo, G., Roughley, P. J., Plaas, A. H. K. & Glant, T. T. (1995). Large and small proteoglycans of osteoarthritic and rheumatoid articular cartilage. *Arthritis Rheum* 5:660–668.
- Danielsson, L. & Lindberg, H. (1997). Prevalence of coxarthrosis in an urban population during four decades. *Clin Orthop* 342:106–10.
- Felson, D. T. (2000). Osteoarthritis new insights. Part I: the disease and its risk factors. *Ann Intern Med* 133:637–9.
- Heliövaara, M. (1996). Raajanivelten nivelrikko. Tuki- ja liikuntaelinsairaudet Suomessa. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen julkaisu 18:19–23.
- Iezzoni, L. I. (2003). Risk Adjustment for Measuring Health Care Outcomes, Health Administration Press, Chicago.
- McAlindon, T. E., LaValley, M. P., Gulin, J. P. & Felson, D. T. (2000). Glucosamine and chondroitin for treatment of osteoarthritis. *JAMA* 283:1469–1475.
- Pedersen, A. B., Johnsen, S. P., Overgaard, S., Soballe, K., Sorensen, H. T. & Lucht, U. (2005). Total hip arthroplasty in Denmark: incidence of primary operations and revisions during 1996–2002 and estimated future demands. *Acta Orthop* 76:182–9.
- Peltola, M., Häkkinen, U., Linna, M., Sund, R., Sepälä, T., Rosenqvist, G. & Juntunen, M. (2007). PERFECT-hankkeen menetelmäraportti. Käsi- kirjoitus.
- Rantanen, P., Keinonen, A. & Mäkelä, A. (2004). The 2004 Implant Yearbook on Orthopaedic Endoprotheses. Lääkelaitos, Tikkurilan Paino.
- Riihimäki, H., Heliövaara, M., Heistaro, S., Impivaara, O., Jokiniemi, T., Luoto, S., Manninen, P., Mäkelä, M., Taimela, S., Takala, E. & Viikari-Juntura, E. (2002). Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet. Kirjassa: Aromaa, A. & Koskinen, S. (toim.) *Terveys ja toimintakyky Suomessa. Terveys 2000 tutkimuksen perustulokset*. Kansanterveyslaitoksen julkaisu B3/2002. Helsinki.
- Stakes (2004). Toimenpideluokitus. Ohjeita ja luokituksia 2004:2.

Taulukko 1. Liitetaulukoiden sisältömäärittelyt

Liite taulukko	Indikaattori	Määrittely	Vakioivat tekijät
Perustiedot			
1, 11, 20, 29	Kaikkien lonkan/polven primaarien tekonivelleikkausten lkm	Alueen tai sairaalan niiden hoitoilmoitusten lukumäärä, joissa päätoimenpiteen ensimmäinen, toinen tai kolmas leikkauskoodi on jokin seuraavista. Lonkka: NFB30, NFB40, NFB50, NFB60, NFB99, polvi NGB10, NGB20, NGB30, NGB40, NGB50, NGB60, NGB99.	
	Arthroosin vuoksi tehtyjen lonkan/polven primaarien tekonivelleikkausten lkm	Alueen tai sairaalan niiden hoitoilmoitusten lukumäärä, joissa päätoimenpiteen ensimmäinen, toinen tai kolmas leikkauskoodi on jokin seuraavista. Lonkka: NFB30, NFB40, NFB50, NFB60, NFB99. Lisäksi päädiagnoosi pitää olla M16.0 tai M16.1. Polvi: NGB10, NGB20, NGB30, NGB40, NGB50, NGB60, NGB99. Lisäksi päädiagnoosi pitää olla M17.0 tai M17.1.	Ikä ja sukupuoli
	Vertailuaineistossa toimenpiteitä (lkm)	Toimenpiteiden lukumäärä vertailuaineistossa. Arthroosin vuoksi tehdyistä primaareista tekonivelleikkauksista on poistettu poisulkuehtojen mukaan osa leikatuista potilaista.	Ikä ja sukupuoli
	Potilaiden iän keskiarvo	Potilaiden ikä laskettu täysinä vuosina leikkaushoitojakson alussa.	
Hoito- ja kustannustiedot			
2–5, 12–14, 21–24, 30–32	Leikkauspaikka	Leikkauspaikka sairaalatyypin mukaan. Sairaaloiden luokitukselta on kerrottu kappaleessa Hoito- ja kustannustiedot. Tätä tietoa ei ole raportoitu sairaalakohtaisessa vertailussa.	
	Sairaanhoitoalueen oman tuotannon osuus sairaalatoiminnan osuuden potilaista (%)	Sairaanhoitoalueen julkisten sairaaloiden leikkausosuus vertailuaineistossa olevien kaikkien sairaanhoitoalueen potilaiden tekonivelleikkauksista. Tätä tietoa ei ole raportoitu sairaalakohtaisessa vertailussa.	
	Yli 200 toimenpiteen sairaaloissa leikattu (%)	Jokaiselle tekonivelleikkauksia tehneelle sairaalalle on laskettu sairaalan tekemien polven ja lonkan primaari- ja uusintaleikkausten yhteenlaskettu lukumäärä vuosittain. Indikaattori kertoo sen osuuden potilaista, joka on leikattu yli 200 leikkausta tehneessä sairaalassa.	
	Yli 1 000 toimenpiteen sairaaloissa leikattu (%)	Jokaiselle tekonivelleikkauksia tehneelle sairaalalle on laskettu sairaalan tekemien polven ja lonkan primaari- ja uusintaleikkausten yhteenlaskettu lukumäärä vuosittain. Indikaattori kertoo sen osuuden potilaista, joka on leikattu yli 1 000 leikkausta tehneessä sairaalassa.	
	Leikkaustyyppi	Lonkan ja polven tekonivelleikkauksen leikkaustyyppi. Leikkaustyyppit on kerrottu kappaleessa 2.4.2.	
	Leikkaushoitojakson hoitopäivien ka	Leikkaushoitojakso tarkoittaa sitä hoitojaksoa, jolla tekonivelleikkaus on ilmoitettu. Leikkaushoitojakson pituus on sen kesto tulopäivästä lähtöpäivään (jos potilas tulee hoitoon maanantaina ja poistuu perjantaina on jakson kesto 4 päivää).	Ikä, sukupuoli, liitännäissairaudet (kappale 2,3), onko tehty vastaava tekonivelleikkaus aiemmin, operoitiinko samalla kertaa molemmat puolet.

Liite taulukko	Indikaattori	Määrittely	Vakioivat tekijät
	Hoitokonaisuuden hoitopäivien ka	Hoitokokonaisuus tarkoittaa tekonivelleikkaukseen sisältyvää katkeamatonta laitoshoitoa. Leikkaushoitajakseen on yhdistetty sitä välittömästi seuraavat hoitajakset. Hoitokokonaisuuden pituus on sen kesto tulopäivästä lähtöpäivään (jos potilas tulee hoitoon maanantaina ja poistuu perjantaina on jakson kesto 4 päivää).	Ikä, sukupuoli, liitännäissairaudet (kappale 2.3), onko tehty vastaava tekonivelleikkaus aiemmin, operoitiinko samalla kertaa molemmat puolet.
	Leikkaushoitajaksolta toiseen laitokseen siirrettyjen osuus (%)	Potilailta on tarkistettu, onko heidät siirretty leikkaussairaalaan toiseen sairaalaan/laitokseen välittömästi leikkaushoitajakson päättymisen jälkeen.	
	Leikkaushoitajakson kustannusten keskiarvo	Leikkaushoitajakson kustannusten laskennasta enemmän kappaleessa 2.4.2.	Ikä, sukupuoli, liitännäissairaudet (kappale 2.3), onko tehty vastaava tekonivelleikkaus aiemmin, operoitiinko samalla kertaa molemmat puolet.
	1. hoitokokonaisuuden (sairaalahoidon) kustannusten keskiarvo	1. hoitokokonaisuuden kustannusten laskennasta enemmän kappaleessa 2.4.2.	Ikä, sukupuoli, liitännäissairaudet (kappale 2.3), onko tehty vastaava tekonivelleikkaus aiemmin, operoitiinko samalla kertaa molemmat puolet.
Vaikuttavuustiedot			
6–10, 15–19, 25–28, 33–36	Uusintaleikkauksia (% potilaista)	Uusintaleikkaukset samaan niveleen tarkasteluaikana (seuranta-aika on leikkau päivästä vuoden 2005 loppuun asti). Uusintaleikkaukset on tarkistettu endoproteesirekisteristä sekä hoitoilmoitusrekisteristä.	Ikä, sukupuoli, liitännäissairaudet (kappale 2.3), onko tehty vastaava tekonivelleikkaus aiemmin, operoitiinko samalla kertaa molemmat puolet, seuranta-aika päivinä.
	Uusintaleikkauksen syy	Endoproteesirekisteriin ilmoitettu uusintaleikkauksen syy.	
	Tekonivelen sijoiltaanmenon paikalleenasetus (%), lonkka	Toimenpiteeksi kirjattu lonkan tekonivelen sijoiltaanmenon suljettu tai avoin paikalleenasetus (NFH30 tai NFH32) ja samalla diagnosoitu sisäisen nivelproteesin aiheuttaman mekaaninen komplikaatio (ICD-10: T84.0). Raportoitu vain niistä toimenpiteistä, jotka olivat henkilöiden ainoita lonkan tekonivelleikkauksia vuosien 1988–2005 aikana.	Ikä, sukupuoli, liitännäissairaudet (kappale 2.3), seuranta-aika päivinä.
	Tekonivelen sijoiltaanmenon paikalleenasetus tai päivystyskäynti mekaanisen komplikaation vuoksi potilaista (%), lonkka	Sama kuin edellä, mutta lisäksi huomioitu mikäli potilaalla on erikoissairaanhoidon päivystyskäynti johon diagnosoiksi on kirjattu sisäisen nivelproteesin aiheuttaman mekaaninen komplikaatio (ICD-10: T84.0). (Tarkemmin kappaleessa Vaikuttavuustiedot). Raportoitu vain niistä toimenpiteistä, jotka olivat henkilöiden ainoita lonkan tekonivelleikkauksia vuosien 1988–2005 aikana.	Ikä, sukupuoli, liitännäissairaudet (kappale 2.3), seuranta-aika päivinä.
	Toimenpiteen jälkeinen infektio (T81.4) 90 vrk:n aikana (%)	Potilaalla toimenpiteen jälkeisen 90 vuorokauden aikana diagnosoitu infektio (ICD-10: T81.4). Raportoitu vain niistä toimenpiteistä, jotka olivat henkilöiden ainoita lonkan tai polven tekonivelleikkauksia vuosien 1987–2005 aikana.	Ikä, sukupuoli, liitännäissairaudet (kappale 2.3).
	Nivelproteesin aiheuttama infektio ja/tai tulehdusreaktio (T84.5) (%)	Potilaalla toimenpiteen jälkeen seuranta-aikana sisäisen nivelproteesin aiheuttama infektio ja/tai tulehdusreaktio (ICD-10: T84.5). Raportoitu vain niistä toimenpiteistä, jotka olivat henkilöiden ainoita lonkan tai polven tekonivelleikkauksia vuosien 1987–2005 aikana.	Ikä, sukupuoli, liitännäissairaudet (kappale 2.3), seuranta-aika.

Liite taulukko	Indikaattori	Määrittely	Vakioivat tekijät
	Uusintakäynti 14/42 vrk:n kuluttua hoidon päättymisestä potilailla (%)	Potilailla 14 tai 42 vuorokauden kuluttua 1. hoitokokonaisuuden päättymisen jälkeen uusintakäynti terveydenhuollossa (vuodeosastohoito, päiväkirurgia tai erikoissairaanhoidon avokäynti). Sairaaloittaisessa tarkastelussa uusintakäynti tarkistettu myös yksityislääkärissäkäynneistä.	Ikä, sukupuoli, liitännäissairaudet (kappale 2.3), onko tehty vastaava tekonivelleikkaus aiemmin, operoitiinko samalla kertaa molemmat puolet.
	Kotona viikon/ 2 viikon kuluessa leikkauksesta potilaista (%)	Mikäli potilas ei ole laitoshoidossa eikä kuollut 7 (14) vuorokauden kohdalla 1. hoitokokonaisuuden päättymisestä, hänen katsotaan olleen kotona kyseisen päivän kohdalla.	Ikä, sukupuoli, liitännäissairaudet (kappale 2.3), onko tehty vastaava tekonivelleikkaus aiemmin, operoitiinko samalla kertaa molemmat puolet.
	Vuoden aikana leikkauksesta kuolleiden potilaiden osuus	Potilaiden 1 vuoden kuolleisuus (kuolintiedot Tilastokeskuksen kuolinsyrekisteristä).	Ikä, sukupuoli, liitännäissairaudet (kappale 2.3), onko tehty vastaava tekonivelleikkaus aiemmin, operoitiinko samalla kertaa molemmat puolet.

LIITETAULUKKO 1. Perustiedot lonkan tekoniveltoimenpiteistä alueittain 2002–2003

Alue	Kaikkien lonkan primaarien tekonivel-leikkausten lkm	Artroosin vuoksi tehtyjen lonkan primaarien tekonivel-leikkausten lkm	Artroosin vuoksi tehtyjen lonkan primaarien tekonivel-leikkausten lkm/100 000 as	Ikä- ja sukupuolivakioitu artroosin vuoksi tehtyjen primaari-leikkausten lkm/as (indeksi, koko maa = 100)	Artroosin vuoksi tehtyjen lonkan primaarien tekoni-velleik-kausten indeksin 95% luot-tamusväli	Vertailuai-neistossa toimenpi-teitä (lkm)	Vertailu-aineiston toimen-piteiden lkm/100 000 as	Ikä- ja sukupuolivakioitu lkm/as. (indeksi, koko maa = 100)	Indeksin 95% luot-tamusväli	Vertailu-aineiston toimen-piteiden osuus artroosin vuoksi tehdyistä primaari-leikkauk-sista, %	Miehiä (%)	Potilaiden iän keski-arvo
Varsinais-Suomi	1 209	937	102,5	108	101–115	666	72,9	97	90–104	71,1	42,5	68,0
Satakunta	558	488	106,8	103	94–113	393	86,0	105	95–116	80,5	43,3	67,8
Kanta-Häme	411	321	96,5	97	87–108	266	80,0	102	90–115	82,9	44,7	68,5
Pirkanmaa	1 024	797	87,5	95	88–102	685	75,2	103	95–111	85,9	44,1	67,8
Päijät-Häme	403	313	75,4	76	68–85	250	60,2	77	68–87	79,9	39,2	67,2
Kymenlaakso	514	404	111,3	106	96–117	323	89,0	107	95–119	80,0	48,0	68,3
Etelä-Karjala	287	225	87,1	83	73–95	172	66,5	80	69–93	76,4	48,8	68,0
Etelä-Savo	299	244	116,3	105	92–119	194	92,5	105	91–121	79,5	42,8	67,7
Itä-Savo	160	121	95,3	82	68–97	99	78,0	84	68–102	81,8	45,5	67,5
Pohjois-Karjala	491	379	110,7	110	99–121	293	85,6	107	95–120	77,3	46,4	67,8
Pohjois-Savo	703	577	114,6	116	106–125	452	89,8	114	104–125	78,3	46,9	68,0
Keski-Suomi	684	565	105,7	113	104–122	446	83,4	112	102–123	78,9	41,7	68,4
Etelä-Pohjanmaa	581	498	128,0	128	117–139	396	101,8	128	116–141	79,5	43,9	68,8
Vaasa	319	245	73,9	76	67–87	213	64,2	84	73–96	86,9	46,0	69,3
Keski-Pohjanmaa	236	213	137,5	149	130–171	174	112,4	154	132–178	81,7	50,0	67,8
Pohjois-Pohjanmaa	793	628	83,8	107	99–116	485	64,7	104	95–114	77,2	45,4	68,4
Kainuu	265	190	114,3	110	95–127	161	96,9	118	100–137	84,7	44,7	69,4
Länsi-Pohja	173	129	96,2	99	83–118	97	72,4	94	76–115	75,2	42,3	69,2
Lappi	344	265	110,1	115	101–130	226	93,9	124	108–141	85,3	39,8	67,3
Helsinki ja Uusimaa	2 454	1 869	65,8	88	84–92	1 457	51,3	87	82–91	78,0	39,7	68,0
– Helsinki	999	744	66,5	83	77–89	571	51,0	81	74–87	76,7	31,7	69,0
– Jorvi-Peijas	670	502	52,7	81	75–89	399	41,9	82	74–91	79,5	46,6	67,2
– Hyvinkää–Lohja– Län-si-Uusimaa–Porvoo	785	623	81,2	100	93–109	487	63,5	99	91–109	78,2	43,3	67,5
Koko maa	11 908	9 408	90,7	100	98–102	7 448	71,8	100	98–102	79,2	43,4	68,1

LIITETAULUKKO 2. Lonkan tekonivelleikkausten paikka alueittain 2002–2003

Alue	Leikkaus yliopistosairaalassa (% toimenpiteistä)	Leikkaus keskussairaalassa (% toimenpiteistä)	Leikkaus terveyskeskuksessa (% toimenpiteistä)	Leikkaus aluesairaalassa (% toimenpiteistä)	Leikkaus yksityisessä ortopedian erikoisyksikössä (% toimenpiteistä)	Leikkausmuussa yksityisessä sairaalassa (% toimenpiteistä)	Sairaanhoidon alueen oman tuotannon osuus sh-alueen toimenpiteistä (%)	Yli 200 toimenpiteen sairaaloihin leikattu (%)	Yli 1 000 toimenpiteen sairaaloihin leikattu (%)
Varsinais-Suomi	30,3	0,3	17,7	39,6	2,3	9,8	86,3	75,4	0,3
Satakunta	0,0	81,4	0,0	7,4	2,3	8,9	81,4	89,8	1,3
Kanta-Häme	0,0	58,3	25,2	7,9	6,4	2,3	88,7	67,3	1,9
Pirkanmaa	9,2	0,6	9,1	8,6	69,1	3,5	25,1	87,3	52,6
Päijät-Häme	0,0	78,4	6,8	0,4	14,4	0,0	85,2	92,8	0,0
Kymenlaakso	0,0	52,9	17,3	22,3	6,2	1,2	92,6	59,1	0,0
Etelä-Karjala	0,0	66,3	0,0	0,0	18,0	15,7	60,5	84,3	0,0
Etelä-Savo	0,0	78,4	17,5	0,5	2,6	1,0	95,9	80,9	0,0
Itä-Savo	0,0	83,8	3,0	2,0	2,0	9,1	82,8	50,5	0,0
Pohjois-Karjala	1,0	91,1	1,4	0,3	1,4	4,8	91,1	93,5	1,0
Pohjois-Savo	67,9	0,0	0,0	30,8	0,4	0,9	98,7	90,7	37,6
Keski-Suomi	5,4	56,3	30,5	0,0	7,0	0,9	84,8	99,1	5,8
Etelä-Pohjanmaa	0,0	92,9	0,0	3,5	2,5	1,0	91,9	95,5	0,8
Vaasa	0,0	52,1	0,0	41,3	5,2	1,4	88,3	57,3	1,4
Keski-Pohjanmaa	0,0	98,9	0,0	0,6	0,0	0,6	98,9	98,9	0,0
Pohjois-Pohjanmaa	42,7	1,4	16,3	19,4	0,4	19,8	78,4	44,5	0,0
Kainuu	0,0	75,8	0,0	0,0	0,6	23,6	75,8	76,4	0,0
Länsi-Pohja	0,0	94,8	0,0	0,0	1,0	4,1	84,5	66,0	0,0
Lappi	0,9	48,7	49,1	0,0	0,9	0,4	97,3	50,0	0,0
Helsinki ja Uusimaa	34,6	21,5	0,0	26,5	11,5	5,9	76,3	81,3	34,8
– Helsinki	75,0	0,7	0,0	0,0	17,0	7,4	75,0	92,6	75,3
– Jorvi-Peijas	11,0	74,7	0,0	0,0	10,3	4,0	74,7	96,0	11,3
– Hyvinkää – Lohja–Länsi-Uusimaa– Porvoo	6,6	2,3	0,0	79,3	6,2	5,7	79,3	56,1	6,6
Koko maa	17,6	40,4	9,2	15,7	11,3	5,7	79,5	79,3	14,6

LIITETAULUKKO 3. Lonkan tekonivelleikkaustyypit (%) alueittain 2002–2003

Alue	Kokotekonivel, tavallinen, sementitön (%)	Kokotekonivel, tavallinen, hybridi (%)	Kokotekonivel, tavallinen, sementöity (%)	Lonkan vaativa tekoni- velleikkaus (%)	Muu lonkan tekonivel- leikkaus (%)
Varsinais-Suomi	42,8	7,7	46,2	2,9	0,3
Satakunta	22,9	7,6	69,0	0,3	0,0
Kanta-Häme	30,5	13,2	53,8	0,8	1,9
Pirkanmaa	22,6	12,1	46,4	1,3	17,2
Päijät-Häme	16,8	2,0	78,8	1,2	0,8
Kymenlaakso	51,4	2,2	45,8	0,0	0,3
Etelä-Karjala	3,5	17,4	78,5	0,6	0,0
Etelä-Savo	27,3	54,1	16,0	0,5	0,0
Itä-Savo	83,8	5,1	11,1	0,0	0,0
Pohjois-Karjala	4,4	1,0	91,1	0,0	3,4
Pohjois-Savo	28,8	16,6	52,9	1,8	0,0
Keski-Suomi	72,6	4,0	18,8	0,0	3,6
Etelä-Pohjanmaa	33,1	29,3	30,3	4,3	2,5
Vaasa	37,1	2,8	56,8	1,9	0,5
Keski-Pohjanmaa	44,8	13,2	42,0	0,0	0,0
Pohjois-Pohjanmaa	14,8	35,9	47,4	0,2	0,8
Kainuu	7,5	11,2	82,6	0,6	0,0
Länsi-Pohja	60,8	12,4	26,8	0,0	0,0
Lappi	46,0	48,2	4,4	0,0	0,4
Helsinki ja Uusimaa	17,7	15,4	66,5	0,0	0,4
– Helsinki	8,8	15,4	75,3	0,0	0,5
– Jorvi-Peijas	28,1	14,3	56,9	0,0	0,8
– Hyvinkää–Lohja– Länsi-Uusimaa– Porvoo	19,7	16,4	64,1	0,0	0,0
Koko maa	29,8	15,2	51,5	0,9	2,4

LIITETAULUKKO 4. Lonkan tekoniveltoimenpiteisiin liittyvä palveluiden käyttö alueittain 2002–2003

Alue	Leikkaus- hoitojakson hoitopäivien ka	Vakioitu leikkaus- hoitojakson hoitopäivien indeksi (koko maa = 100)	Hoitokokonai- suuden hoito- päivien ka	Vakioitu hoitokoko- naisuuden hoitopäivien indeksi (koko maa = 100)	Leikkaus- hoitojaksolta toiseen laitokseen siirrettyjen osuus (%)
Varsinais-Suomi	9,2	118	12,0	106	17,3
Satakunta	6,9	89	13,0	117	34,9
Kanta-Häme	8,9	113	12,2	105	13,2
Pirkanmaa	5,2	66	10,4	89	52,4
Päijät-Häme	9,5	122	11,5	104	10,8
Kymenlaakso	9,1	117	12,2	106	14,9
Etelä-Karjala	7,8	99	12,4	106	35,5
Etelä-Savo	7,6	97	11,2	97	18,6
Itä-Savo	9,0	117	13,2	121	16,2
Pohjois-Karjala	6,1	78	9,1	79	22,9
Pohjois-Savo	7,6	98	10,5	92	21,7
Keski-Suomi	9,1	116	12,5	104	25,1
Etelä-Pohjanmaa	7,7	98	15,3	131	48,7
Vaasa	8,5	107	12,9	107	24,4
Keski-Pohjanmaa	8,4	109	11,0	99	14,9
Pohjois-Pohjanmaa	8,2	104	12,4	104	31,3
Kainuu	8,3	106	12,8	110	32,3
Länsi-Pohja	10,6	135	15,4	134	34,0
Lappi	8,8	112	11,1	101	19,9
Helsinki ja Uusimaa	7,3	93	9,7	84	12,0
– Helsinki	6,3	79	8,9	74	12,1
– Jorvi-Peijas	8,0	103	9,7	86	8,5
– Hyvinkää–Lohja– Länsi-Uusimaa– Porvoo	7,9	102	10,7	95	14,8
Koko maa	7,8	100	11,5	100	24,7

LIITETAULUKKO 5. Lonkan tekonivelleikkauksiin liittyvät kustannukset alueittain 2002–2003

Alue	Leikkaushoitokustannusten keskiarvo	Vakioitu leikkaushoitokustannusten indeksi (koko maa = 100)	1. hoitokokonaisuuden (sairaalahoidon) kustannusten keskiarvo	Vakioitu 1. hoitokokonaisuuden (sairaalahoidon) kustannusten indeksi (koko maa = 100)
Varsinais-Suomi	7 900	106	8 176	107
Satakunta	7 121	96	7 253	95
Kanta-Häme	7 829	106	8 156	107
Pirkanmaa	6 634	88	6 786	88
Päijät-Häme	7 480	101	7 594	100
Kymenlaakso	8 067	109	8 343	109
Etelä-Karjala	7 364	99	7 442	97
Etelä-Savo	7 471	101	7 757	102
Itä-Savo	8 022	109	8 213	108
Pohjois-Karjala	6 643	90	6 700	88
Pohjois-Savo	7 349	99	7 721	101
Keski-Suomi	8 148	110	8 457	111
Etelä-Pohjanmaa	7 517	101	7 667	100
Vaasa	7 448	101	7 808	102
Keski-Pohjanmaa	7 428	101	7 763	102
Pohjois-Pohjanmaa	7 380	100	7 566	99
Kainuu	7 386	100	7 569	99
Länsi-Pohja	7 991	109	8 370	110
Lappi	7 881	107	8 072	106
Helsinki ja Uusimaa	7 218	97	7 425	97
– Helsinki	6 758	91	6 933	90
– Jorvi-Peijas	7 582	102	7 808	102
– Hyvinkää–Lohja–Länsi-Uusimaa–Porvoo	7 460	101	7 689	101
Koko maa	7 421	100	7 643	100

LIITETAULUKKO 6. Lonkan tekoniivelten uusintaleikkaukset alueittain 2002–2003

Alue	Uusintaleikkauksia (% potilaista)	Vakioitu uusintaleik- kausten määrän indeksi (koko maa = 100)	Uusintaleikkausten määrän indeksin 95%:n luottamusväli
Varsinais-Suomi	3,3	94	59–143
Satakunta	3,1	88	45–154
Kanta-Häme	3,4	95	44–181
Pirkanmaa	3,1	90	56–137
Päijät-Häme	0,0	0	–42
Kymenlaakso	4,0	114	60–194
Etelä-Karjala	3,5	104	38–226
Etelä-Savo	1,0	29	3–104
Itä-Savo	3,0	91	18–265
Pohjois-Karjala	2,7	75	32–148
Pohjois-Savo	3,8	102	60–164
Keski-Suomi	4,0	116	69–184
Etelä-Pohjanmaa	1,8	49	20–102
Vaasa	2,3	64	21–149
Keski-Pohjanmaa	6,3	166	83–297
Pohjois-Pohjanmaa	4,1	108	66–167
Kainuu	6,2	169	81–311
Länsi-Pohja	5,2	151	49–351
Lappi	7,1	189	108–307
Helsinki ja Uusimaa	4,1	117	89–150
– Helsinki	5,1	147	99–212
– Jorvi–Peijas	4,8	132	79–205
– Hyvinkää–Lohja–Länsi- Uusimaa–Porvoo	2,5	70	36–122
Koko maa	3,6	100	88–113

LIITETAULUKKO 7. Lonkan tekonivelten sijoiltaanmenon (luksaatio) paikalleenasetus alueittain 2002–2003. Tarkastelussa vain ne toimenpiteet, jotka ovat olleet ainoita lonkan tekonivelleikkauksia 1987–2005

Alue	Tarkasteltavien potilaiden lkm	Tekonivelten sijoiltaanmenon paikalleenasetus (%)	Vakioitu luksaatioiden määrän indeksi (koko maa = 100)	Luksaatioiden määrän indeksin 95%:n luottamusväli	Tekonivelten sijoiltaanmenon paikalleenasetus tai päivystyskäynti mekaanisen komplikaation vuoksi potilaista (%)	Vakioitu luksaatioiden määrän indeksi (koko maa = 100)	Luksaatioiden määrän indeksin 95%:n luottamusväli
Varsinais-Suomi	538	1,1	34	12–74	2,2	56	29–98
Satakunta	299	3,7	102	51–183	4,0	93	48–163
Kanta-Häme	209	1,4	43	9–125	1,9	47	13–120
Pirkanmaa	635	3,0	94	56–146	5,2	133	91–186
Päijät-Häme	194	0,0	0	–62	1,0	27	3–97
Kymenlaakso	246	2,4	68	25–148	2,4	57	21–123
Etelä-Karjala	147	3,4	93	30–217	3,4	77	25–179
Etelä-Savo	148	1,4	43	5–156	1,4	35	4–127
Itä-Savo	80	3,8	118	24–345	5,0	127	34–326
Pohjois-Karjala	235	0,9	26	3–93	1,7	42	11–108
Pohjois-Savo	358	2,8	86	41–158	3,4	84	43–146
Keski-Suomi	324	3,4	100	50–179	3,7	88	45–153
Etelä-Pohjanmaa	297	1,3	43	12–111	2,0	53	19–116
Vaasa	168	4,2	125	50–257	4,8	114	49–225
Keski-Pohjanmaa	138	12,3	369	215–591	13,0	320	189–505
Pohjois-Pohjanmaa	364	3,6	113	60–194	4,9	126	75–200
Kainuu	128	0,8	25	0–138	2,3	59	12–173
Länsi-Pohja	73	6,8	203	66–475	6,8	170	55–397
Lappi	166	7,2	205	106–358	7,2	169	87–296
Helsinki ja Uusimaa	1 282	4,8	146	112–188	5,1	127	98–162
– Helsinki	521	7,5	235	167–322	7,9	201	144–272
– Jorvi–Peijas	335	2,4	69	30–136	2,4	57	24–112
– Hyvinkää–Lohja–Länsi-Uusimaa–Porvoo	426	3,5	106	59–175	4,0	98	57–156
Koko maa	6 029	3,3	100	87–115	4,0	100	88–113

LIITETAULUKKO 8. Lonkan tekonivelleikkausten jälkeiset infektiot alueittain 2002–2003. Tarkastelussa vain ne toimenpiteet, jotka ovat olleet ainoita lonkan tekonivelleikkauksia 1987–2005

Alue	Toimenpiteen jälkeinen infektio (T81.4) 90 vrk:n aikana (%)	Vakioitu infektioiden indeksi (koko maa = 100)	Vakioidun infektioiden indeksin 95% luottamusväli	Nivelproteesin aiheuttama infektio ja/tai tulehdusreaktio (T84.5) (%)	Vakioitu infektion ja/tai tulehdusreaktion indeksi (koko maa = 100)	Vakioidun infektion ja/tai tulehdusreaktion indeksin 95% luottamusväli
Varsinais-Suomi	0,4	47	5–170	1,1	114	42–248
Satakunta	1,0	128	26–373	0,3	34	0–189
Kanta-Häme	0,5	58	1–323	0,5	48	1–267
Pirkanmaa	0,3	38	4–138	0,9	96	35–208
Päijät-Häme	0,0	0	–255	0,5	48	1–269
Kymenlaakso	0,0	0	–187	0,8	81	9–292
Etelä-Karjala	0,7	77	1–429	2,0	201	40–586
Etelä-Savo	0,7	85	1–471	2,7	231	62–593
Itä-Savo	0,0	0	–547	0,0	0	–438
Pohjois-Karjala	0,9	104	12–377	1,3	127	26–372
Pohjois-Savo	2,2	261	112–514	1,4	134	43–312
Keski-Suomi	0,6	75	8–272	1,9	168	61–365
Etelä-Pohjanmaa	0,3	39	1–218	1,0	94	19–273
Vaasa	2,4	268	72–685	0,6	55	1–309
Keski-Pohjanmaa	0,7	82	1–458	0,0	0	–234
Pohjois-Pohjanmaa	1,4	164	53–383	1,9	174	70–359
Kainuu	0,0	0	–341	3,1	294	79–754
Länsi-Pohja	0,0	0	–645	1,4	148	2–821
Lappi	0,0	0	–274	0,6	56	1–312
Helsinki ja Uusimaa	1,2	160	92–260	0,5	55	22–113
– Helsinki	0,4	52	6–187	0,2	19	0–107
– Jorvi-Peijas	1,5	182	59–424	0,9	91	18–266
– Hyvinkää-Lohja-Länsi-Uusimaa-Porvo	2,1	266	121–505	0,7	71	14–207
Koko maa	0,8	100	74–132	1,0	100	77–128

LIITETAULUKKO 9. Lonkan tekonivelleikkausten jälkeiset uusintäkäynnit alueittain 2002–2003

Alue	Uusintäkäynti 14 vrk:n kulluttua hoidon päättymisestä potilailla (%)	Vakioitu 14 vrk:n aikana tehtyjen uusintäkäyntien indeksi (koko maa = 100)	14 vrk:n aikana tehtyjen uusintäkäyntien indeksin 95% luottamusväli	Uusintäkäynti 42 vrk:n kulluttua hoidon päättymisestä potilailla (%)	Vakioitu 42 vrk:n aikana tehtyjen uusintäkäyntien indeksi (koko maa = 100)	42 vrk:n aikana tehtyjen uusintäkäyntien indeksin 95% luottamusväli
Varsinais-Suomi	4,1	89	59–130	7,1	86	63–115
Satakunta	3,1	66	34–115	5,6	68	43–104
Kanta-Häme	3,8	81	39–149	9,0	108	69–161
Pirkanmaa	4,4	98	66–140	9,3	115	89–147
Päijät-Häme	2,8	62	25–127	4,0	50	24–92
Kymenlaakso	4,3	91	50–153	8,4	99	65–145
Etelä-Karjala	3,5	73	27–159	6,4	74	37–133
Etelä-Savo	9,3	204	121–323	12,9	158	102–233
Itä-Savo	5,1	110	36–257	13,1	156	83–266
Pohjois-Karjala	4,8	104	57–174	10,6	124	84–176
Pohjois-Savo	5,8	126	82–185	9,7	116	84–156
Keski-Suomi	4,3	90	54–141	7,0	82	56–116
Etelä-Pohjanmaa	3,3	73	39–124	4,8	58	35–91
Vaasa	5,6	117	61–205	10,3	119	74–180
Keski-Pohjanmaa	3,4	76	28–164	5,2	63	29–119
Pohjois-Pohjanmaa	4,9	107	69–160	7,0	84	58–117
Kainuu	4,3	98	39–202	8,7	105	58–177
Länsi-Pohja	3,1	70	14–204	6,2	75	27–162
Lappi	4,4	98	47–181	7,5	94	55–151
Helsinki ja Uusimaa	5,4	118	93–147	10,0	122	103–144
– Helsinki	3,9	86	54–130	8,1	101	74–135
– Jorvi-Peijas	7,0	148	99–214	12,5	148	109–194
– Hyvinkää–Lohja–Länsi-Uusimaa–Porvoo	6,0	129	86–185	10,3	125	93–165
Koko maa	4,6	100	90–111	8,3	100	92–108

LIITETAULUKKO 10. Lonkan tekonivelleikkauksen jälkeinen kotiutuminen alueittain 2002–2003

Alue	Kotona alle viikon kuluessa leikkauksesta potilaista (%)	Vakioitu kotona alle viikon kuluessa olevien indeksi (koko maa = 100)	Kotona alle viikon kuluessa olevien indeksin 95% luottamusväli	Kotona alle 2 viikon kuluessa leikkauksesta potilaista (%)	Vakioitu kotona alle 2 viikon kuluessa olevien indeksi (koko maa = 100)	Kotona alle 2 viikon kuluessa olevien indeksin 95% luottamusväli	Vuoden aikana leikkauksesta kuolleiden potilaiden osuus	Vuoden aikana kuolleiden potilaiden määrän vakioitu indeksi (koko maa = 100)
Varsinais-Suomi	10,8	55	43–70	72,1	94	86–102	0,8	65
Satakunta	12,2	62	46–83	59,5	76	67–87	1,0	93
Kanta-Häme	12,0	63	43–88	81,6	107	94–123	1,5	112
Pirkanmaa	33,9	179	157–203	81,5	108	99–117	1,5	128
Päijät-Häme	3,2	16	7–32	82,8	106	92–121	0,8	78
Kymenlaakso	5,6	29	17–46	78,0	102	90–115	0,3	27
Etelä-Karjala	18,0	95	65–135	73,8	98	82–116	0,6	50
Etelä-Savo	19,1	98	69–135	79,4	104	88–122	1,5	113
Itä-Savo	12,1	60	31–105	77,8	98	78–123	1,0	91
Pohjois-Karjala	56,7	299	255–348	80,5	105	92–120	0,7	57
Pohjois-Savo	21,5	112	91–137	79,0	103	92–114	1,5	126
Keski-Suomi	7,2	38	26–53	75,8	101	91–113	1,8	135
Etelä-Pohjanmaa	6,3	34	22–51	58,1	77	67–88	0,8	65
Vaasa	12,2	67	43–98	73,7	100	85–117	1,4	106
Keski-Pohjanmaa	7,5	37	20–64	77,6	100	84–118	0,6	46
Pohjois-Pohjanmaa	8,9	49	35–66	70,5	94	84–105	1,2	99
Kainuu	3,7	21	8–46	73,3	97	80–116	1,2	106
Länsi-Pohja	0,0	0	–20	57,7	76	58–99	1,0	85
Lappi	5,3	28	14–48	78,8	100	86–116	2,2	213
Helsinki ja Uusimaa	35,3	182	167–199	84,0	111	104–117	1,4	114
– Helsinki	56,6	312	279–348	84,6	115	105–126	1,6	127
– Jorvi-Peijas	20,1	98	78–122	87,2	112	101–125	0,5	40
– Hyvinkää-Lohja-Länsi-Uusimaa-Porvoo	22,8	114	94–138	80,7	104	94–115	1,8	164
Koko maa	19,1	100	95–105	76,2	100	97–103	1,2	100

LIITETAULUKKO 11. Perustiedot lonkan tekoniveltoimenpiteistä sairaaloittain vuonna 2003

Sairaala	Kaikkien lonkan primäärien tekonielleikkausten lkm	Artroosin vuoksi tehtyjen lonkan primäärien tekonielleikkausten lkm	Toimenpiteitä vertailuaineistossa (lkm)	Vertailuaineiston toimenpiteiden osuus artroosin vuoksi tehdyistä primäärielleikkauksista, %	Miehiä (%)	Potilaiden iän keskiarvo
Etelä-Karjalan keskussairaala	103	83	56	67,5	37,5	70,6
Keski-Suomen keskussairaala	199	158	114	72,2	41,2	67,4
Pohjois-Karjalan keskussairaala	251	199	156	78,4	50,0	67,2
Kanta-Hämeen keskussairaala	147	111	86	77,5	40,7	68,2
Länsi-Pohjan keskussairaala	84	69	53	76,8	43,4	69,4
Lapin keskussairaala	116	87	73	83,9	42,5	66,4
Mikkelin keskussairaala	129	110	90	81,8	42,2	67,3
Satakunnan keskussairaala	264	240	180	75,0	52,2	66,8
Kymenlaakson keskussairaala	140	112	93	83,0	49,5	67,3
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	128	116	92	79,3	50,0	67,6
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	309	276	222	80,4	44,6	68,9
Päijät-Hämeen keskussairaala	146	116	86	74,1	32,6	67,1
Porvoon sairaala	78	65	51	78,5	52,9	69,0
Loimaan aluesairaala	75	67	55	82,1	40,0	70,4
Oulaskankaan sairaala	73	64	56	87,5	39,3	70,1
Hyvinkään aluesairaala	130	110	79	71,8	43,0	69,1
Jorvin sairaala	123	104	88	84,6	56,8	67,0
Peijaksen sairaala	117	84	65	77,4	46,2	66,2
HYKS	542	365	268	73,4	31,7	67,9
TYKS	257	176	137	77,8	43,1	65,9
KYS	282	250	196	78,4	49,5	67,5
OYKS	186	133	91	68,4	42,9	69,4
Invalidisäätiö	242	146	119	81,5	48,7	64,7
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	99	91	72	79,1	51,4	67,9
Coxa oy	569	450	384	85,3	45,8	67,4
Turun terveyskeskus	105	91	76	83,5	39,5	68,1
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	90	84	73	86,9	30,1	70,3
Muut julkiset sairaalat	872	717	573	79,9	46,8	68,7
Muut yksityiset sairaalat	302	229	198	86,5	40,9	68,9
Koko maa	6 203	4 928	3 882	78,8	44,4	67,9

LIITETAULUKKO 12. Lonkan tekonivelleikkaustyyppit (%) sairaaloittain 2003

Sairaala	Kokote- konivel, tavallinen, sementitön (%)	Kokote- konivel, tavallinen, hybridi (%)	Kokote- konivel, tavallinen, sementöity (%)	Lonkan vaativa tekonivel- leikkaus (%)	Muu lonkan tekonivel- leikkaus (%)
Etelä-Karjalan keskussairaala	7,1	0,0	92,9	0,0	0,0
Keski-Suomen keskussairaala	48,2	2,6	36,0	0,0	11,4
Pohjois-Karjalan keskussairaala	3,2	0,0	91,0	0,0	5,8
Kanta-Hämeen keskussairaala	23,3	9,3	66,3	1,2	0,0
Länsi-Pohjan keskussairaala	54,7	7,5	37,7	0,0	0,0
Lapin keskussairaala	61,6	28,8	8,2	0,0	0,0
Mikkelin keskussairaala	13,3	61,1	21,1	1,1	0,0
Satakunnan keskussairaala	28,9	6,7	64,4	0,0	0,0
Kymenlaakson keskussairaala	60,2	1,1	38,7	0,0	0,0
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	54,3	6,5	39,1	0,0	0,0
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	35,6	29,7	27,0	7,7	0,0
Päijät-Hämeen keskussairaala	11,6	4,7	82,6	1,2	0,0
Porvoon sairaala	11,8	2,0	86,3	0,0	0,0
Loimaan aluesairaala	16,4	7,3	76,4	0,0	0,0
Oulaskankaan sairaala	19,6	32,1	44,6	1,8	1,8
Hyvinkään aluesairaala	13,9	3,8	82,3	0,0	0,0
Jorvin sairaala	33,0	13,6	52,3	0,0	1,1
Peijaksen sairaala	50,8	0,0	49,2	0,0	0,0
HYKS	5,2	16,0	78,4	0,0	0,4
TYKS	58,4	0,0	29,2	12,4	0,0
KYS	31,1	21,4	47,4	0,0	0,0
OYKS	28,6	19,8	51,6	0,0	0,0
Invalidisäätiö	7,6	47,1	45,4	0,0	0,0
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	5,6	27,8	65,3	0,0	0,0
Coxa oy	21,1	9,4	44,0	0,5	24,2
Turun terveystakeskus	39,5	32,9	27,6	0,0	0,0
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut julkiset sairaalat	39,8	15,9	42,6	0,7	0,3
Muut yksityiset sairaalat	14,1	10,6	72,2	1,5	1,0
Koko maa	29,6	14,7	51,0	1,2	3,1

LIITETAULUKKO 13. Lonkan tekoniveltoimenpiteisiin liittyvä palveluiden käyttö sairaaloittain 2003

Sairaala	Leikkaus- hoitojakson hoito- päivien ka	Vakioitu leikkaus- hoitojakson hoito- päivien in- deksi (koko maa = 100)	Hoitoko- naisuuden hoito- päivien ka	Vakioitu hoitokoko- naisuuden hoito- päivien in- deksi (koko maa = 100)	Leikkaus- hoitojaksol- ta toiseen laitokseen siirrettyjen osuus (%)
Etelä-Karjalan keskussairaala	8,4	111	13,1	110	28,6
Keski-Suomen keskussairaala	9,0	122	12,6	108	26,3
Pohjois-Karjalan keskussairaala	6,1	83	9,1	83	21,2
Kanta-Hämeen keskussairaala	8,3	113	10,0	91	7,0
Länsi-Pohjan keskussairaala	11,2	149	15,2	134	26,4
Lapin keskussairaala	7,6	104	10,6	104	35,6
Mikkelin keskussairaala	7,1	96	11,6	106	24,4
Satakunnan keskussairaala	7,1	97	13,3	130	32,2
Kymenlaakson keskussairaala	9,1	123	13,0	122	21,5
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	7,9	107	10,1	94	15,2
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	7,6	102	14,8	131	42,8
Päijät-Hämeen keskussairaala	9,2	125	10,7	98	10,5
Porvoon sairaala	8,0	108	9,6	89	11,8
Loimaan aluesairaala	8,0	106	12,1	102	27,3
Oulaskankaan sairaala	6,8	90	12,2	102	39,3
Hyvinkään aluesairaala	7,6	103	11,1	98	19,0
Jorvin sairaala	8,6	118	11,1	106	10,2
Peijaksen sairaala	8,1	111	8,5	82	1,5
HYKS	5,5	74	7,6	70	9,3
TYKS	8,7	119	12,0	116	21,2
KYS	6,6	90	9,3	87	23,0
OYKS	8,2	109	14,2	117	41,8
Invalidisäätiö	8,0	108	10,2	97	17,6
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	7,6	102	11,2	101	30,6
Coxa oy	3,4	46	8,9	78	64,1
Turun terveyskeskus	11,5	154	12,2	110	1,3
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	10,6	140	13,1	106	12,3
Muut julkiset sairaalat	9,0	121	12,4	110	17,5
Muut yksityiset sairaalat	5,1	69	8,9	78	36,4
Koko maa	7,4	100	11,1	100	26,2

LIITETAULUKKO 14. Lonkan tekonivelleikkauksiin liittyvät kustannukset sairaaloittain 2003

Sairaala	Leikkaus- hoitajakson kustannusten keskiarvo	Vakioitu leikkaushoito- jakson kustan- nusten indeksi (koko maa = 100)	1. hoitokoko- naisuuden (sai- raalahoidon) kustannusten keskiarvo	Vakioitu 1. hoitokokonai- suuden (sai- raalahoidon) kustannusten indeksi (koko maa = 100)
Etelä-Karjalan keskussairaala	7 380	101	7 459	98
Keski-Suomen keskussairaala	7 946	108	8 182	108
Pohjois-Karjalan keskussairaala	6 838	93	6 870	91
Kanta-Hämeen keskussairaala	7 626	104	7 764	103
Länsi-Pohjan keskussairaala	8 309	113	8 573	114
Lapin keskussairaala	7 578	103	7 830	104
Mikkelin keskussairaala	7 409	101	7 864	104
Satakunnan keskussairaala	7 312	100	7 523	100
Kymenlaakson keskussairaala	8 189	111	8 564	113
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	7 385	101	7 713	102
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	7 592	103	7 823	102
Päijät-Hämeen keskussairaala	7 356	100	7 603	100
Porvoon sairaala	7 562	102	7 658	100
Loimaan aluesairaala	7 531	102	7 808	102
Oulaskankaan sairaala	6 815	93	7 280	96
Hyvinkään aluesairaala	7 332	101	7 715	102
Jorvin sairaala	7 735	105	8 093	107
Peijaksen sairaala	7 949	107	8 050	105
HYKS	6 388	87	6 635	87
TYKS	8 216	111	8 408	111
KYS	7 010	95	7 328	97
OYKS	7 371	100	7 465	97
Invalidisäätiö	8 342	109	8 476	108
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	7 504	101	7 641	99
Coxa oy	6 167	82	6 337	82
Turun terveystakeskus	8 191	111	8 546	112
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	9 079	124	9 408	124
Muut julkiset sairaalat	7 985	109	8 298	109
Muut yksityiset sairaalat	6 436	87	6 499	85
Koko maa	7 381	100	7 615	100

LIITETAULUKKO 15. Lonkan tekonivelten uusintaleikkaukset sairaaloittain 2003

Sairaala	Uusintaleikkauksia (% potilaista)	Vakioitu uusinta- leikkausten määrän indeksi (koko maa = 100)	Uusintaleikkausten määrän indeksin 95% luottamusväli
Etelä-Karjalan keskussairaala	8,9	310	100–724
Keski-Suomen keskussairaala	2,6	83	17–243
Pohjois-Karjalan keskussairaala	1,9	60	12–174
Kanta-Hämeen keskussairaala	3,5	114	23–332
Länsi-Pohjan keskussairaala	5,7	177	36–516
Lapin keskussairaala	6,8	192	62–448
Mikkelin keskussairaala	2,2	71	8–256
Satakunnan keskussairaala	3,9	126	51–260
Kymenlaakson keskussairaala	4,3	130	35–333
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	4,3	132	36–339
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	1,8	54	15–138
Päijät-Hämeen keskussairaala	0,0	0	–142
Porvoon sairaala	2,0	63	1–348
Loimaan aluesairaala	0,0	0	–242
Oulaskankaan sairaala	7,1	229	61–585
Hyvinkään aluesairaala	1,3	46	1–254
Jorvin sairaala	3,4	106	21–309
Peijaksen sairaala	1,5	47	1–261
HYKS	5,6	190	106–313
TYKS	4,4	127	46–277
KYS	2,6	81	26–190
OYKS	1,1	36	0–202
Invalidisäätiö	5,0	167	61–364
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	1,4	42	1–236
Coxa oy	2,1	67	29–132
Turun terveystakeskus	2,6	91	10–329
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	0,0	0	–177
Muut julkiset sairaalat	4,2	128	82–190
Muut yksityiset sairaalat	0,5	17	0–94
Koko maa	3,1	100	83–119

LIITETAULUKKO 16. Lonkan tekonivelten sijoiltaanmenon (luksaatio) paikalleenasetus sairaaloittain 2003. Tarkastelussa vain ne toimenpiteet, jotka ovat olleet ainoita lonkan tekonivelleikkauksia 1987–2005

Sairaala	Tarkasteltavien potilaiden lkm	Tekonivelen sijoiltaanmenon paikalleenasetus (%)	Vakioitu luksaatioiden määrän indeksi (koko maa = 100)	Luksaatioiden määrän indeksin 95% luottamusväli	Tekonivelen sijoiltaanmenon paikalleenasetus tai päivystyskäynti mekaanisen komplikaation vuoksi potilaista (%)	Vakioitu luksaatioiden määrän indeksi (koko maa = 100)	Luksaatioiden määrän indeksin 95% luottamusväli
Etelä-Karjalan keskussairaala	50	6,0	172	35–503	6,0	150	30–438
Keski-Suomen keskussairaala	74	5,4	209	56–534	5,4	167	45–427
Pohjois-Karjalan keskussairaala	136	0,7	24	0–132	0,7	21	0–117
Kanta-Hämeen keskussairaala	65	1,5	59	1–328	3,1	97	11–350
Länsi-Pohjan keskussairaala	37	.	.	.-	.	.	.-
Lapin keskussairaala	56	8,9	253	82–592	8,9	211	68–492
Mikkelin keskussairaala	66	1,5	59	1–326	1,5	49	1–275
Satakunnan keskussairaala	138	3,6	106	34–247	3,6	91	29–213
Kymenlaakson keskussairaala	68	0,0	0	.-179	0,0	0	.-156
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	71	11,3	366	158–722	11,3	318	137–627
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	168	1,2	42	5–152	1,8	55	11–159
Päijät-Hämeen keskussairaala	63	0,0	0	.-217	0,0	0	.-177
Porvoon sairaala	42	.	.-	.	.	.	.-
Loimaan aluesairaala	43	.	.	.-	.	.	.-
Oulaskankaan sairaala	45	.	.	.-	.	.	.-
Hyvinkään aluesairaala	75	0,0	0	.-193	0,0	0	.-155
Jorvin sairaala	79	0,0	0	.-145	0,0	0	.-123
Peijaksen sairaala	57	0,0	0	.-207	0,0	0	.-174
HYKS	251	8,0	315	192–486	8,4	274	169–418
TYKS	116	0,0	0	.-106	2,6	73	15–214
KYS	161	3,7	131	48–285	4,3	128	51–264
OYKS	73	0,0	0	.-208	0,0	0	.-178
Invalidisäätiö	100	3,0	123	25–360	3,0	104	21–303
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	55	1,8	65	1–361	1,8	53	1–297
Coxa oy	363	1,7	61	22–132	3,0	92	46–165
Turun terveystieteiden keskus	58	1,7	60	1–332	1,7	52	1–288
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	62	0,0	0	.-220	0,0	0	.-180
Muut julkiset sairaalat	467	2,6	86	45–151	2,8	79	42–135
Muut yksityiset sairaalat	174	2,3	82	22–211	3,4	104	38–226
Koko maa	3 213	2,9	100	81–123	3,4	100	82–121

LIITETAULUKKO 17. Lonkan tekonivelleikkausten jälkeiset infektiot sairaaloittain 2003. Tarkastelussa vain ne toimenpiteet, jotka ovat olleet ainoita lonkan tekonivelleikkauksia 1987–2005

Sairaala	Toimenpiteen jälkeinen infektio (T81.4) 90 vrk:n aikana (%)	Vakioitu infektioiden indeksi (koko maa = 100)	Vakioidun infektioiden indeksin 95% luottamusväli	Nivelproteesin aiheuttama infektio ja/tai tulehdusreaktio (T84.5) (%)	Vakioitu infektion ja/tai tulehdusreaktion indeksi (koko maa = 100)	Vakioidun infektion ja/tai tulehdusreaktion indeksin 95% luottamusväli
Etelä-Karjalan keskussairaala	0,0	0	.-977	4,0	418	47–1 508
Keski-Suomen keskussairaala	0,0	0	.-507	2,7	295	33–1 065
Pohjois-Karjalan keskussairaala	1,5	177	20–640	1,5	173	19–625
Kanta-Hämeen keskussairaala	1,5	172	2–958	0,0	0	.-691
Länsi-Pohjan keskussairaala	.	.	.-.	.	.	.-.
Lapin keskussairaala	0,0	0	.-704	1,8	199	3–1 110
Mikkeliin keskussairaala	1,5	172	2–958	1,5	162	2–900
Satakunnan keskussairaala	1,4	152	17–548	0,0	0	.-311
Kymenlaakson keskussairaala	0,0	0	.-687	0,0	0	.-677
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	1,4	169	2–942	0,0	0	.-626
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	1,2	136	15–491	0,6	70	1–389
Päijät-Hämeen keskussairaala	0,0	0	.-767	0,0	0	.-665
Porvoon sairaala	.	.	.-.	.	.	.-.
Loimaan aluesairaala	.	.	.-.	.	.	.-.
Oulaskankaan sairaala	.	.	.-.	.	.	.-.
Hyvinkään aluesairaala	4,0	442	89–1 292	1,3	132	2–736
Jorvin sairaala	5,1	509	137–130	1,3	157	2–872
Peijaksen sairaala	0,0	0	.-730	0,0	0	.-785
HYKS	0,8	94	11–339	0,0	0	.-184
TYKS	0,0	0	.-314	0,9	108	1–602
KYS	0,6	70	1–389	0,6	72	1–402
OYKS	1,4	171	2–950	0,0	0	.-486
Invalidisäätiö	0,0	0	.-334	1,0	148	2–826
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	0,0	0	.-744	1,8	227	3–1 262
Coxa oy	0,6	59	7–214	1,1	142	38–364
Turun terveystakeskus	0,0	0	.-769	0,0	0	.-825
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	0,0	0	.-682	0,0	0	.-670
Muut julkiset sairaalat	0,4	54	6–194	1,1	124	40–288
Muut yksityiset sairaalat	1,1	133	15–479	0,0	0	.-227
Koko maa	0,9	100	66–145	0,8	100	66–146

LIITETAULUKKO 18. Lonkan tekonivelleikkausten jälkeiset uusintäkäynnit sairaaloittain 2003

Sairaala	Uusinta- käynti 14 vrk:n kuluttua hoidon pääty- misestä potilailla (%)	Vakioitu 14 vrk:n aikana tehtyjen uusinta- käyntien indeksi (koko maa = 100)	14 vrk:n aikana tehtyjen uusinta- käyntien indeksin 95% luot- tamusväli	Uusinta- käynti 42 vrk:n kuluttua hoidon pääty- misestä potilailla (%)	Vakioitu 42 vrk:n aikana tehtyjen uusinta- käyntien indeksi (koko maa = 100)	42 vrk:n aikana tehtyjen uusinta- käyntien indeksin 95% luot- tamusväli
Etelä-Karjalan keskussairaala	5,4	99	20–290	8,9	94	30–219
Keski-Suomen keskussairaala	4,4	87	28–203	7,9	86	39–163
Pohjois-Karjalan keskus- sairaala	8,3	163	87–279	14,1	155	97–234
Kanta-Hämeen keskussairaa- la	3,5	71	14–206	8,1	96	38–198
Länsi-Pohjan keskussairaala	3,8	80	9–290	5,7	65	13–189
Lapin keskussairaala	6,8	148	48–345	11,0	130	56–255
Mikkelin keskussairaala	8,9	193	83–380	12,2	146	73–262
Satakunnan keskussairaala	2,8	52	17–121	6,1	66	33–118
Kymenlaakson keskussairaala	8,6	181	78–356	11,8	135	67–241
Keski-Pohjanmaan keskus- sairaala	3,3	69	14–201	4,3	51	14–131
Etelä-Pohjanmaan keskus- sairaala	3,6	77	33–151	5,0	57	29–103
Päijät-Hämeen keskussairaala	2,3	47	5–171	2,3	27	3–98
Porvoon sairaala	2,0	42	1–236	7,8	94	25–240
Loimaan aluesairaala	9,1	202	65–471	12,7	151	61–311
Oulaskankaan sairaala	10,7	233	85–507	12,5	146	58–301
Hyvinkään aluesairaala	11,4	219	100–415	15,2	163	84–284
Jorvin sairaala	2,3	46	5–168	6,8	75	27–162
Peijaksen sairaala	10,8	237	95–488	15,4	181	86–332
HYKS	5,6	122	68–201	12,3	148	102–207
TYKS	5,1	107	43–220	10,9	124	69–204
KYS	5,1	108	52–199	7,7	88	49–146
OYKS	3,3	71	14–208	5,5	62	20–145
Invalidisäätiö	1,7	38	4–137	5,9	71	29–147
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	1,4	32	0–177	1,4	17	0–92
Coxa oy	2,9	62	31–110	7,8	92	62–131
Turun terveystakeskus	2,6	54	6–196	3,9	45	9–131
Jämsän seudun terveyden- huollon kuntayhtymä	1,4	29	0–163	2,7	32	4–115
Muut julkiset sairaalat	5,2	108	73–153	10,5	119	91–153
Muut yksityiset sairaalat	4,5	95	43–180	8,6	100	58–159
Koko maa	4,8	100	86–115	8,7	100	90–111

LIITETAULUKKO 19. Lonkan tekonivelleikkauksen jälkeinen kotiutuminen sairaaloittain 2003

Sairaala	Kotona alle viikon kuluessa leikkauksesta potilaista (%)	Vakioitu kotona alle viikon kuluessa olevien indeksi (koko maa = 100)	Kotona alle viikon kuluessa olevien indeksin 95% luottamusväli	Kotona alle 2 viikon kuluessa leikkauksesta potilaista (%)	Vakioitu kotona alle 2 viikon kuluessa olevien indeksi (koko maa = 100)	Kotona alle 2 viikon kuluessa olevien indeksin 95% luottamusväli	Vuoden aikana leikkauksesta kuolleiden potilaiden osuus	Vuoden aikana kuolleiden potilaiden määrän vakioitu indeksi (koko maa = 100)
Etelä-Karjalan keskus-sairaala	12,5	65	26–134	73,2	102	73–138	1,8	131
Keski-Suomen keskus-sairaala	9,6	39	20–71	70,2	93	74–116	0,0	0
Pohjois-Karjalan keskus-sairaala	63,5	266	216–324	80,8	104	86–123	0,6	50
Kanta-Hämeen keskus-sairaala	10,5	45	21–86	91,9	118	93–147	1,2	105
Länsi-Pohjan keskus-sairaala	0,0	0	–31	66,0	88	62–123	1,9	170
Lapin keskussairaala	9,6	38	15–78	76,7	94	71–122	2,7	248
Mikkelin keskussairaala	26,7	108	69–161	76,7	100	78–127	1,1	93
Satakunnan keskussairaala	15,0	59	39–85	60,6	75	61–90	1,1	107
Kymenlaakson keskus-sairaala	6,5	27	10–59	71,0	91	70–116	0,0	0
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	10,9	46	22–84	79,3	101	79–127	1,1	100
Etelä-Pohjanmaan keskus-sairaala	7,2	33	19–53	61,3	81	68–95	1,4	117
Päijät-Hämeen keskus-sairaala	2,3	10	1–35	82,6	106	83–134	1,2	96
Porvoon sairaala	17,6	76	35–145	84,3	110	79–148	0,0	0
Loimaan aluesairaala	3,6	18	2–66	74,5	104	74–141	0,0	0
Oulaskankaan sairaala	19,6	97	49–174	73,2	100	72–136	3,6	342
Hyvinkään aluesairaala	29,1	126	80–189	77,2	103	79–132	5,1	351
Jorvin sairaala	12,5	49	24–87	85,2	107	84–134	1,1	83
Peijaksen sairaala	20,0	79	42–135	89,2	110	83–142	1,5	153
HYKS	75,0	318	276–366	87,7	113	99–129	0,4	33
TYKS	13,1	52	31–82	67,9	84	68–103	0,7	69
KYS	30,6	129	98–166	81,6	103	88–121	2,6	223
OYKS	6,6	32	12–69	60,4	84	63–109	0,0	0
Invalidisäätiö	10,1	40	20–69	80,7	102	83–125	0,8	95
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	12,5	55	25–105	81,9	106	81–137	0,0	0
Coxa oy	49	208	180–240	86,2	113	102–126	1,3	112
Turun terveystakeskus	0,0	0	–20	71,1	94	70–122	1,3	113
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	0,0	0	–25	80,8	114	87–147	1,4	85
Muut julkiset sairaalat	6,1	27	19–37	75,9	100	90–109	1,2	96
Muut yksityiset sairaalat	46,0	205	165–252	74,7	100	84–117	1,0	81
Koko maa	23,4	100	94–107	76,9	100	96–104	1,2	100

Alue	Kaikkien polven primaarien tekoniivel-leikkausten lkm	Arthroosin vuoksi tehtyjen polven primaarien tekoniivel-leikkausten lkm	Arthroosin vuoksi tehtyjen polven primaarien tekoniivel-leikkausten lkm/100 000 as	Ikä- ja sukupuolivakioitu arthroosin vuoksi tehtyjen primaari-leikkausten lkm/as (indeksi, koko maa = 100)	Arthroosin vuoksi tehtyjen polven primaarien tekoniivel-leikkausten indeksin 95% luottamusväli	Vertailuaineistossa toimenpiteitä (lkm)	Vertailuaineiston toimenpiteiden lkm/100 000 as	Ikä- ja sukupuolivakioitu lkm/as. (indeksi, koko maa = 100)	Indeksin 95% luottamusväli	Vertailuaineiston toimenpiteiden osuus arthroosin vuoksi tehdyistä primaari-leikkauksista, %	Miehiä (%)	Potilaiden iän keskiarvo
Varsinais-Suomi	1 415	1 218	133,2	116	110–123	845	92,4	108	101–115	69,4	30,2	69,0
Satakunta	759	692	151,5	121	112–131	500	109,4	117	107–127	72,3	30,2	68,8
Kanta-Häme	417	377	113,4	94	85–104	292	87,8	98	87–109	77,5	32,2	70,8
Pirkanmaa	1 018	862	94,7	85	80–91	679	74,6	90	83–97	78,8	24,3	69,8
Päijät-Häme	461	386	93,0	79	71–87	295	71,1	80	71–90	76,4	27,8	70,8
Kymenlaakso	599	525	144,7	114	104–124	403	111,0	116	105–128	76,8	32,5	69,7
Etelä-Karjala	318	282	109,1	87	77–97	189	73,1	77	67–89	67,0	33,3	72,1
Etelä-Savo	399	349	166,4	124	111–137	269	128,3	127	112–143	77,1	30,9	70,6
Itä-Savo	210	183	144,2	101	87–117	160	126,1	118	100–138	87,4	26,9	70,2
Pohjois-Karjala	599	504	147,3	121	110–132	400	116,9	128	116–141	79,4	29,5	69,5
Pohjois-Savo	1 158	1 005	199,7	166	156–177	768	152,6	170	158–182	76,4	29,4	69,5
Keski-Suomi	665	595	111,3	99	91–107	428	80,1	95	86–104	71,9	27,6	70,0
Etelä-Pohjanmaa	551	491	126,2	103	94–113	369	94,9	104	93–115	75,2	29,5	70,6
Vaasa	231	196	59,1	50	44–58	156	47,0	53	45–63	79,6	37,8	71,1
Keski-Pohjanmaa	204	180	116,2	105	90–121	128	82,7	99	83–118	71,1	31,3	69,1
Pohjois-Pohjanmaa	795	636	84,8	91	84–98	487	65,0	93	85–102	76,6	29,0	68,3
Kainuu	257	193	116,1	92	80–106	148	89,0	95	80–111	76,7	20,3	71,6
Länsi-Pohja	168	133	99,2	85	71–101	97	72,4	83	67–101	72,9	39,2	68,8
Lappi	470	361	150,0	131	118–146	243	101,0	118	103–134	67,3	27,6	68,4
Helsinki ja Uusimaa	2 366	2 092	73,7	84	80–88	1 589	56,0	85	81–89	76,0	27,9	69,7
– Helsinki	883	763	68,2	72	67–77	569	50,9	71	66–78	74,6	26,7	71,0
– Jorvi-Peijas	695	614	64,4	88	81–95	469	49,2	89	81–98	76,4	26,2	69,2
– Hyvinkää–Lohja– Länsi-Uusimaa– Porvoo	788	715	93,2	98	91–106	551	71,8	101	93–110	77,1	30,7	68,7
Koko maa	13 060	11 260	108,6	100	98–102	8 445	81,4	100	98–102	75,0	29,1	69,7

LIITETAULUKKO 21. Polven tekonivelleikkausten paikka alueittain 2002–2003

Alue	Leikkaus yliopistosairaalassa (% toimenpiteistä)	Leikkaus keskussairaalassa (% toimenpiteistä)	Leikkaus terveyskeskuksessa (% toimenpiteistä)	Leikkaus aluesairaalassa (% toimenpiteistä)	Leikkaus yksityisessä ortopedian erikoisyksikössä (% toimenpiteistä)	Leikkaus muussa yksityisessä sairaalassa (% toimenpiteistä)	Sairaanhoidon omaan tuotannon osuus sh-alueen toimenpiteistä (%)	Yli 200 toimenpiteen sairaaloihin leikattu (%)	Yli 1000 toimenpiteen sairaaloihin leikattu (%)
Varsinais-Suomi	31,8	0,4	20,0	36,8	0,8	10,2	87,7	77,9	0,1
Satakunta	0,4	86,4	0,0	6,0	2,2	5,0	86,4	93,6	0,6
Kanta-Häme	0,0	59,6	21,6	12,3	4,5	2,1	89,7	67,8	0,0
Pirkanmaa	8,0	0,7	7,5	9,7	71,4	2,7	23,4	87,2	52,7
Päijät-Häme	0,0	69,8	15,3	0,0	14,6	0,3	84,7	84,7	0,0
Kymenlaakso	0,2	52,4	21,6	20,6	4,5	0,7	94,5	57,1	0,2
Etelä-Karjala	0,0	68,3	0,5	0,0	7,9	23,3	62,4	76,7	0,5
Etelä-Savo	0,0	79,9	16,4	0,0	3,0	0,7	96,3	82,9	0,4
Itä-Savo	0,0	83,1	1,9	8,8	0,0	6,3	81,9	43,1	0,0
Pohjois-Karjala	0,5	90,0	1,8	0,5	0,0	7,3	90,0	90,5	0,0
Pohjois-Savo	68,5	0,0	0,1	30,5	0,1	0,8	99,0	91,8	36,3
Keski-Suomi	7,0	50,7	35,3	0,0	7,0	0,0	81,5	100,0	7,0
Etelä-Pohjanmaa	0,0	93,0	0,0	4,9	1,9	0,3	90,0	94,9	0,8
Vaasa	0,0	54,5	0,0	42,9	2,6	0,0	91,7	57,1	0,0
Keski-Pohjanmaa	0,0	99,2	0,0	0,0	0,8	0,0	99,2	100,0	0,0
Pohjois-Pohjanmaa	43,9	1,6	18,3	17,2	0,2	18,7	79,5	45,8	0,0
Kainuu	0,0	82,4	0,0	0,0	0,0	17,6	82,4	82,4	0,0
Länsi-Pohja	0,0	95,9	0,0	0,0	0,0	4,1	92,8	56,7	0,0
Lappi	0,4	50,6	47,3	0,0	0,4	1,2	97,9	51,4	0,0
Helsinki ja Uusimaa	34,6	24,6	0,1	26,5	10,9	3,4	76,4	84,7	34,6
– Helsinki	74,9	1,4	0,0	0,0	20,4	3,3	74,9	96,7	74,9
– Jorvi-Peijas	10,2	78,5	0,0	0,2	8,3	2,8	78,5	97,0	10,2
– Hyvinkää–Lohja–Länsi-Uusimaa–Porvoo	13,6	2,7	0,2	76,2	3,3	4,0	76,2	61,9	13,6
Koko maa	19,5	40,0	9,8	16,2	9,7	4,8	81,2	80,1	14,5

LIITETAULUKKO 22. Polven tekonivelleikkaustyytit (%) alueittain 2002–2003

Alue	Polven puolitekonivel, demi (%)	Polven tekonivel ilman lumpio-osaa, liukuproteesi (%)	Polven tekonivel ilman lumpio-osaa, kytketty (%)	Polven tekonivel lumpio-osan kanssa, liukuproteesi (%)	Polven tekonivel lumpio-osan kanssa, kytketty (%)
Varsinais-Suomi	9,0	49,9	0,7	38,9	1,1
Satakunta	10,2	74,4	1,8	13,4	0,2
Kanta-Häme	4,5	62,7	0,3	32,5	0,0
Pirkanmaa	11,3	77,0	1,0	11,5	0,1
Päijät-Häme	2,0	53,2	4,1	39,0	1,7
Kymenlaakso	1,2	28,0	1,0	68,7	0,5
Etelä-Karjala	1,6	83,1	0,5	12,7	1,6
Etelä-Savo	5,2	20,8	0,4	72,5	0,7
Itä-Savo	6,3	90,6	0,6	2,5	0,0
Pohjois-Karjala	7,0	83,3	0,8	8,8	0,3
Pohjois-Savo	9,1	20,4	2,2	63,7	4,2
Keski-Suomi	7,5	82,0	0,9	8,6	0,5
Etelä-Pohjanmaa	5,7	81,8	0,8	11,7	0,3
Vaasa	8,3	53,8	0,0	37,8	0,0
Keski-Pohjanmaa	0,0	35,2	3,1	59,4	2,3
Pohjois-Pohjanmaa	6,4	82,3	0,2	11,1	0,0
Kainuu	8,1	74,3	2,7	37,8	0,7
Länsi-Pohja	1,0	88,7	8,2	1,0	1,0
Lappi	0,4	95,5	1,6	2,5	0,0
Helsinki ja Uusimaa	5,3	78,2	1,1	15,2	0,3
– Helsinki	2,1	81,7	0,4	15,6	0,2
– Jorvi-Peijas	7,2	75,9	2,1	14,3	0,4
– Hyvinkää–Lohja–Länsi-Uusimaa–Porvoo	6,9	76,4	0,9	15,4	0,4
Koko maa	6,5	64,8	1,3	27,0	0,8

LIITETAULUKKO 23. Polven tekoniveltoimenpiteisiin liittyvä palveluiden käyttö alueittain 2002–2003

Alue	Leikkaus- hoitajakson hoitopäivien ka	Vakioitu leikkaus- hoitajakson hoitopäivien indeksi (koko maa = 100)	Hoitoko- naisuuden hoitopäivien ka	Vakioitu hoitokoko- naisuuden hoitopäivien indeksi (koko maa = 100)	Leikkaushoi- tojaksoilta toiseen laitokseen siirrettyjen osuus (%)
Varsinais-Suomi	8,7	113	10,4	102	10,1
Satakunta	6,6	87	10,8	108	21,6
Kanta-Häme	8,8	113	10,8	100	8,9
Pirkanmaa	5,1	65	9,6	89	53,0
Päijät-Häme	9,5	122	10,7	100	8,1
Kymenlaakso	9,3	120	11,5	111	12,9
Etelä-Karjala	7,4	94	11,9	110	29,6
Etelä-Savo	7,4	95	9,7	92	14,1
Itä-Savo	8,6	109	10,2	97	8,8
Pohjois-Karjala	5,8	75	7,8	76	17,3
Pohjois-Savo	7,6	97	9,5	91	15,5
Keski-Suomi	9,3	121	12,0	115	19,2
Etelä-Pohjanmaa	7,9	101	13,2	124	37,6
Vaasa	7,9	102	11,4	105	19,2
Keski-Pohjanmaa	9,2	121	11,6	112	14,8
Pohjois-Pohjanmaa	8,5	111	12,1	118	26,1
Kainuu	8,5	108	13,7	122	35,8
Länsi-Pohja	11,2	147	13,3	135	12,4
Lappi	8,3	109	10,5	106	21,0
Helsinki ja Uusimaa	7,2	93	9,2	88	10,2
– Helsinki	6,2	79	8,8	80	12,5
– Jorvi-Peijas	8,0	104	9,9	96	6,8
– Hyvinkää–Lohja–Länsi- Uusimaa–Porvoo	7,6	99	9,1	91	10,7
Koko maa	7,8	100	10,5	100	19,2

LIITETAULUKKO 24. Polven tekonivelleikkauksiin liittyvät kustannukset alueittain 2002–2003

Alue	Leikkaushoitajak- son kustannusten keskiarvo	Vakioitu leikkaus- hoitajakson kus- tannusten indeksi (koko maa = 100)	1. hoitokokonai- suuden (sairaala- hoidon) kustannus- ten keskiarvo	Vakioitu 1. hoito- kokonaisuuden (sairaalahoidon) kustannusten indeksi (koko maa = 100)
Varsinais-Suomi	7 677	104	7 995	104
Satakunta	7 057	96	7 347	96
Kanta-Häme	7 795	105	7 979	103
Pirkanmaa	6 604	86	6 816	86
Päijät-Häme	7 842	106	8 161	106
Kymenlaakso	8 111	109	8 328	108
Etelä-Karjala	7 359	99	7 559	98
Etelä-Savo	7 389	100	7 731	101
Itä-Savo	7 626	100	7 791	99
Pohjois-Karjala	6 808	91	7 118	92
Pohjois-Savo	7 764	103	7 978	102
Keski-Suomi	7 995	109	8 264	108
Etelä-Pohjanmaa	7 494	101	7 858	102
Vaasa	7 321	98	7 875	102
Keski-Pohjanmaa	8 616	118	9 117	120
Pohjois-Pohjanmaa	7 632	103	7 841	102
Kainuu	7 732	104	8 000	103
Länsi-Pohja	8 221	112	8 547	112
Lappi	7 393	101	7 745	102
Helsinki ja Uusimaa	7 231	96	7 453	96
– Helsinki	6 888	92	7 130	91
– Jorvi-Peijas	7 524	100	7 703	99
– Hyvinkää-Lohja- Länsi-Uusimaa- Porvoo	7 336	98	7 572	98
Koko maa	7 462	100	7 729	100

LIITETAULUKKO 25. Polven tekonivelten uusintaleikkaukset alueittain 2002–2003

Alue	Uusintaleikkauksia (% potilaista)	Vakioitu uusintaleikkauksen määrän indeksi (koko maa = 100)	Uusintaleikkauksen määrän indeksin 95% luottamusväli	Uusintaleikkauksen syynä irtoaminen (% uusintaleikkauksista)	Uusintaleikkauksen syynä infektio (% uusintaleikkauksista)	Uusintaleikkauksen syynä luksaatio (% uusintaleikkauksista)	Uusintaleikkauksen syynä luunmurtuma (% uusintaleikkauksista)	Uusintaleikkauksen syynä patella-komplikaatio (% uusintaleikkauksista)	Uusintaleikkauksen syynä muu syy (% uusintaleikkauksista)
Varsinais-Suomi	2,6	75	47–113	0,0	27,3	9,1	9,1	4,5	31,8
Satakunta	1,8	52	24–98	11,1	0,0	22,2	0,0	22,2	33,3
Kanta-Häme	5,5	165	94–269	6,3	18,8	12,5	0,0	12,5	25,0
Pirkanmaa	2,9	91	56–141	0,0	20,0	15,0	10,0	0,0	15,0
Päijät-Häme	4,7	148	81–248	0,0	7,1	7,1	0,0	14,3	35,7
Kymenlaakso	3,5	102	56–171	0,0	7,1	21,4	0,0	14,3	28,6
Etelä-Karjala	3,2	103	38–224	0,0	0,0	16,7	0,0	16,7	16,7
Etelä-Savo	2,6	77	31–159	0,0	28,6	0,0	0,0	14,3	57,1
Itä-Savo	2,5	78	21–201	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0
Pohjois-Karjala	2,0	59	25–116	0,0	12,5	25,0	0,0	0,0	37,5
Pohjois-Savo	3,0	89	56–133	0,0	34,8	21,7	0,0	0,0	13,0
Keski-Suomi	6,3	184	121–267	3,7	7,4	0,0	3,7	0,0	7,4
Etelä-Pohjanmaa	1,9	58	23–120	0,0	28,6	14,3	0,0	0,0	28,6
Vaasa	1,9	54	11–159	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Keski-Pohjanmaa	3,9	115	37–268	0,0	20,0	40,0	0,0	0,0	20,0
Pohjois-Pohjanmaa	6,6	173	118–244	12,5	6,3	15,6	9,4	21,9	31,3
Kainuu	2,7	88	24–224	0,0	25,0	25,0	0,0	25,0	25,0
Länsi-Pohja	10,3	304	145–558	0,0	20,0	40,0	0,0	10,0	10,0
Lappi	3,7	99	45–189	0,0	0,0	55,6	11,1	11,1	11,1
Helsinki ja Uusimaa	3,0	88	65–116	4,2	10,4	2,1	4,2	16,7	18,8
– Helsinki	3,3	102	61–159	5,3	5,3	0,0	5,3	26,3	21,1
– Jorvi-Peijas	1,9	55	25–104	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1	22,2
– Hyvinkää-Lohja-Länsi-Uusimaa-Porvoo	3,6	101	62–157	5,0	20,0	5,0	5,0	10,0	15,0
Koko maa	3,4	100	89–112	3,1	14,2	14,6	3,8	10,1	22,2

LIITETAULUKKO 26. Polven tekonivelleikkausten jälkeiset infektiot alueittain 2002–2003. Tarkastelussa vain ne toimenpiteet, jotka ovat olleet ainoita polven tekonivelleikkauksia 1987–2005

Alue	Tarkasteltavien potilaiden lkm	Toimenpiteen jälkeinen infektio (T81.4) 90 vrk:n aikana (%)	Vakioitu infektioiden indeksi (koko maa = 100)	Vakioidun infektioiden indeksin 95% luottamusväli	Nivelproteesin aiheuttama infektio ja/tai tulehdusreaktio (T84.5) (%)	Vakioitu infektion ja/tai tulehdusreaktion indeksi (koko maa = 100)	Vakioidun infektion ja/tai tulehdusreaktion indeksin 95% luottamusväli
Varsinais-Suomi	663	0,2	11	0–61	1,7	85	43–153
Satakunta	355	1,1	86	23–221	2,3	118	51–233
Kanta-Häme	222	0,5	31	0–174	3,2	153	61–314
Pirkanmaa	629	1,6	118	56–216	2,7	155	90–249
Päijät-Häme	204	1,0	69	8–249	1,5	73	15–212
Kymenlaakso	297	1,3	91	25–233	2,0	103	38–224
Etelä-Karjala	167	0,6	37	0–204	2,4	115	31–293
Etelä-Savo	189	1,1	72	8–260	1,1	49	5–175
Itä-Savo	118	0,8	63	1–350	0,0	0	.–177
Pohjois-Karjala	302	1,0	73	15–214	1,3	68	18–174
Pohjois-Savo	570	1,8	125	60–230	1,2	64	25–131
Keski-Suomi	318	2,8	190	87–361	1,6	78	25–181
Etelä-Pohjanmaa	257	2,3	156	57–339	1,9	101	33–237
Vaasa	110	0,9	62	1–348	2,7	132	26–385
Keski-Pohjanmaa	96	0,0	0	.–288	3,1	163	33–476
Pohjois-Pohjanmaa	342	1,5	101	33–235	3,8	179	95–306
Kainuu	109	1,8	130	13–469	2,8	151	30–442
Länsi-Pohja	70	1,4	111	1–618	4,3	231	46–674
Lappi	166	1,8	123	25–359	3,0	146	47–340
Helsinki ja Uusimaa	1 375	1,9	138	90–203	1,3	70	41–110
– Helsinki	510	0,0	0	.–51	1,4	73	29–150
– Jorvi-Peijas	392	1,8	134	54–275	0,8	42	8–121
– Hyvinkää–Lohja– Länsi-Uusimaa– Porvoo	473	4,0	296	178–463	1,7	89	38–176
Koko maa	6 559	1,4	100	81–123	1,9	100	83–119

LIITETAULUKKO 27. Polven tekonivelleikkausten jälkeiset uusintakäynnit alueittain 2002–2003

Alue	Uusinta- käynti 14 vrk:n kulut- tua hoidon päättymi- sestä poti- lailla (%)	Vakioitu 14 vrk:n aika- na tehtyjen uusinta- käyntien indeksi (koko maa = 100)	14 vrk: n aikana tehtyjen uusinta- käyntien indeksin 95% luotta- musväli	Uusinta- käynti 42 vrk:n kulut- tua hoidon päättymi- sestä poti- lailla (%)	Vakioitu 42 vrk:n aika- na tehtyjen uusinta- käyntien indeksi (koko maa = 100)	42 vrk:n aikana teh- tyjen uusint- takäyntien indeksin 95% luotta- musväli
Varsinais-Suomi	7,3	125	96–160	11,6	112	91–137
Satakunta	5,8	97	65–140	10,2	96	72–127
Kanta-Häme	8,9	146	96–215	15,1	142	103–191
Pirkanmaa	5,0	89	62–124	8,8	86	66–111
Päijät-Häme	4,4	72	38–123	8,5	78	50–115
Kymenlaakso	6,7	114	75–166	10,9	104	75–139
Etelä-Karjala	5,8	93	46–166	9,0	83	48–133
Etelä-Savo	4,8	78	41–133	10,0	91	60–132
Itä-Savo	5,6	96	44–183	10,6	103	60–166
Pohjois-Karjala	5,8	96	61–144	12,0	113	83–149
Pohjois-Savo	5,9	99	72–133	12,0	113	91–138
Keski-Suomi	5,4	88	56–132	7,7	71	41–99
Etelä-Pohjanmaa	6,2	103	66–155	11,7	110	79–148
Vaasa	8,3	132	70–225	15,4	138	89–206
Keski-Pohjanmaa	3,9	63	20–148	5,5	51	20–105
Pohjois-Pohjanmaa	3,5	58	34–94	7,2	67	47–93
Kainuu	7,4	124	62–222	12,2	116	69–184
Länsi-Pohja	4,1	68	18–174	8,2	79	34–156
Lappi	4,5	77	38–137	9,1	85	54–129
Helsinki ja Uusimaa	6,5	110	90–134	11,4	108	93–125
– Helsinki	4,0	67	42–100	8,3	77	57–103
– Jorvi-Peijas	8,1	137	97–189	13,0	124	95–159
– Hyvinkää–Lohja– Länsi-Uusimaa– Porvoo	7,8	133	96–180	13,2	127	100–160
Koko maa	6,0	100	91–109	10,6	100	94–107

LIITETAULUKKO 28. Polven tekonivelleikkauksen jälkeinen kotiutuminen alueittain 2002–2003

Alue	Kotona alle viikon kuluessa leikkauksesta potilaista (%)	Vakioitu kotona alle viikon kuluessa olevien indeksi (koko maa = 100)	Kotona alle viikon kuluessa olevien indeksin 95% luottamusväli	Kotona alle 2 viikon kuluessa leikkauksesta potilaista (%)	Vakioitu kotona alle 2 viikon kuluessa olevien indeksi (koko maa = 100)	Kotona alle 2 viikon kuluessa olevien indeksin 95% luottamusväli	Vuoden aikana leikkauksesta kuolleiden potilaiden osuus	Vuoden aikana kuolleiden potilaiden määrän vakioitu indeksi (koko maa = 100)
Varsinais-Suomi	20,9	88	75–102	81,4	100	92–107	0,7	63
Satakunta	31,4	130	110–152	70,8	86	77–95	1,2	119
Kanta-Häme	10,6	49	34–70	81,8	103	90–117	0,7	57
Pirkanmaa	33,3	159	139–181	83,5	106	97–115	0,9	82
Päijät-Häme	3,4	16	8–29	86,1	108	95–122	1,0	77
Kymenlaakso	3,7	17	9–28	77,2	95	85–106	1,0	94
Etelä-Karjala	27,0	131	98–172	77,2	98	82–115	3,2	274
Etelä-Savo	23,4	109	84–139	84,8	106	93–121	0,7	59
Itä-Savo	13,1	62	38–95	85,0	106	89–126	0,0	0
Pohjois-Karjala	57,0	256	224–292	86,5	107	96–119	0,0	0
Pohjois-Savo	17,7	81	68–96	85,9	107	99–115	0,9	86
Keski-Suomi	6,8	30	20–43	77,8	97	86–107	1,4	124
Etelä-Pohjanmaa	13,8	64	47–84	66,4	83	73–94	2,7	225
Vaasa	25,0	118	84–162	78,2	99	82–118	1,3	96
Keski-Pohjanmaa	6,3	26	11–52	75,0	93	75–114	1,6	117
Pohjois-Pohjanmaa	7,8	34	24–46	70,6	87	78–96	1,2	113
Kainuu	4,7	24	10–50	68,2	89	72–108	1,4	113
Länsi-Pohja	2,1	8	1–30	67,0	80	62–102	2,1	207
Lappi	5,3	22	12–38	79,8	96	83–111	0,4	41
Helsinki ja Uusimaa	36,9	165	152–178	86,9	108	102–113	1,3	120
– Helsinki	57,8	276	247–307	85,4	109	99–119	1,2	101
– Jorvi-Peijas	22,6	99	81–120	88,7	109	99–120	1,7	183
– Hyvinkää-Lohja-Länsi-Uusimaa-Porvoo	27,6	116	99–137	86,9	105	96–115	0,9	93
Koko maa	22,4	100	96–105	80,6	100	96–102	1,1	100

LIITETAULUKKO 29. Perustiedot polven tekoniveltoimenpiteistä sairaaloittain vuonna 2003

Sairaala	Kaikkien polven primaarien tekonivelleikkausten lkm	Arthroosin vuoksi tehtyjen polven primaarien tekonivelleikkausten lkm	Toimenpiteitä vertailuaineistossa (lkm)	Vertailuaineiston toimenpiteiden osuus arthroosin vuoksi tehdyistä primaari-leikkauksista, %	Miehiä (%)	Potilaiden iän keskiarvo
Etelä-Karjalan keskussairaala	87	83	55	66,3	38,2	71,4
Keski-Suomen keskussairaala	179	159	114	71,7	25,4	69,9
Pohjois-Karjalan keskussairaala	318	271	210	77,5	34,3	69,9
Savonlinnan keskussairaala	80	72	64	88,9	23,4	70,2
Kanta-Hämeen keskussairaala	166	156	122	78,2	27,0	71,4
Länsi-Pohjan keskussairaala	79	70	52	74,3	40,4	69,8
Lapin keskussairaala	145	111	76	68,5	25,0	68,4
Mikkelin keskussairaala	164	153	124	81,0	27,4	70,6
Satakunnan keskussairaala	386	366	265	72,4	31,7	68,4
Kymenlaakson keskussairaala	159	144	112	77,8	33,9	69,8
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	140	126	92	73,0	37,0	68,8
Kainuun keskussairaala	104	76	57	75,0	29,8	71,8
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	276	257	201	78,2	30,8	70,7
Päijät-Hämeen keskussairaala	122	113	87	77,0	34,5	69,2
Porvoon sairaala / Borgå sjukhus	82	79	65	82,3	26,2	68,2
Iisalmen aluesairaala	133	127	98	77,2	24,5	69,8
Lohjan aluesairaala	77	76	61	80,3	32,8	69,0
Loimaan aluesairaala	116	102	64	62,7	29,7	70,5
Salon aluesairaala	75	68	58	85,3	36,2	68,9
Hyvinkään aluesairaala	126	120	90	75,0	21,1	68,9
Jorvin sairaala	135	127	95	74,8	22,1	69,3
Peijaksen sairaala	142	132	100	75,8	26,0	69,2
HYKS	410	343	240	70,0	23,8	70,0
TYKS	303	235	175	74,5	31,4	66,6
KYS	443	398	309	77,6	27,2	69,3
OYKS	209	152	111	73,0	31,5	68,5
Eiran sairaala oy	87	81	59	72,8	33,9	70,3
Invalidisäätiö	150	114	81	71,1	30,9	70,8
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	94	77	58	75,3	20,7	67,7
Reumasäätiö sairaala	160	98	87	88,8	25,3	69,9
Lääkäriasema Pulssi oy	95	86	64	74,4	37,5	67,1
Coxa oy	545	468	366	78,2	28,4	69,4
Kemijärven terveystakeskus	119	89	56	62,9	25,0	68,6
Turun terveystakeskus	166	153	118	77,1	26,3	70,7
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	130	126	88	69,8	35,2	71,0
Muut julkiset sairaalat	642	549	416	75,8	36,5	70,2
Muut yksityiset sairaalat	97	89	69	77,5	34,8	70,4
Koko maa	6 957	6 057	4 559	75,3	30,0	69,6

LIITETAULUKKO 30. Polven tekonivelleikkaustyytit (%) sairaaloittain 2003

Sairaala	Polven puolitekonivel, demi (%)	Polven tekonivel ilman lumpio-osaa, liukuproteesi (%)	Polven tekonivel ilman lumpio-osaa, kytketty (%)	Polven tekonivel lumpio-osan kanssa, liukuproteesi (%)	Polven tekonivel lumpio-osan kanssa, kytketty (%)
Etelä-Karjalan keskussairaala	0,0	94,5	1,8	1,8	1,8
Keski-Suomen keskussairaala	13,2	80,7	2,6	2,6	0,0
Pohjois-Karjalan keskussairaala	3,8	87,1	1,0	7,6	0,5
Savonlinnan keskussairaala	6,3	93,7	0,0	0,0	0,0
Kanta-Hämeen keskussairaala	1,6	90,2	0,0	8,2	0,0
Länsi-Pohjan keskussairaala	1,9	80,8	13,5	1,9	1,9
Lapin keskussairaala	0,0	97,4	2,6	0,0	0,0
Mikkelin keskussairaala	4,0	16,1	0,8	78,2	0,0
Satakunnan keskussairaala	8,7	83,0	0,8	7,5	0,0
Kymenlaakson keskussairaala	1,8	35,7	0,0	61,6	0,9
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	0,0	35,9	4,3	58,7	1,1
Kainuun keskussairaala	8,8	80,7	1,8	36,8	0,0
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	6,0	85,6	1,0	7,5	0,5
Päijät-Hämeen keskussairaala	4,6	32,2	6,9	55,2	1,1
Porvoon sairaala / Borgå sjukhus	16,9	78,5	0,0	4,6	0,0
Iisalmen aluesairaala	18,4	70,4	10,2	0,0	0,0
Lohjan aluesairaala	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Loimaan aluesairaala	0,0	84,4	0,0	14,1	1,6
Salon aluesairaala	0,0	58,6	0,0	32,8	8,6
Hyvinkään aluesairaala	13,3	54,4	1,1	31,1	0,0
Jorvin sairaala	6,3	89,5	2,1	1,1	1,1
Peijaksen sairaala	12,0	80,0	2,0	6,0	0,0
HYKS	1,7	92,5	0,4	5,4	0,0
TYKS	6,9	38,3	1,7	52,6	0,0
KYS	5,8	0,6	1,0	85,4	7,1
OYKS	7,2	75,7	0,0	17,1	0,0
Eiran sairaala oy	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Invalidisäätiö	9,9	0,0	0,0	87,7	2,5
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	12,1	74,1	0,0	13,8	0,0
Reumasäätiö sairaala	0,0	90,8	0,0	9,2	0,0
Lääkäriasema Pulssi oy	10,9	17,2	0,0	73,4	0,0
Coxa oy	14,5	70,8	2,2	13,7	0,3
Kemijärven terveyskeskus	0,0	94,6	0,0	5,4	0,0
Turun terveyskeskus	22,0	56,8	0,0	21,2	0,0
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	8,0	92,0	0,0	0,0	0,0
Muut julkiset sairaalat	4,8	58,2	0,2	36,3	0,2
Muut yksityiset sairaalat	7,2	71,0	0,0	21,7	0,0
Koko maa	6,9	65,2	1,4	26,0	0,9

LIITETAULUKKO 31. Polven tekoniveltoimenpiteisiin liittyvä palveluiden käyttö sairaaloittain 2003

Sairaala	Leikkaus- hoitojakson hoito- päivien ka	Vakioitu leikkaus- hoitojakson hoito- päivien in- deksi (koko maa = 100)	Hoitoko- naisuuden hoito- päivien ka	Vakioitu hoitokoko- naisuuden hoito- päivien in- deksi (koko maa = 100)	Leikkaus- hoitojaksol- ta toiseen laitokseen siirrettyjen osuus (%)
Etelä-Karjalan keskussairaala	8,3	112	11,2	109	20,0
Keski-Suomen keskussairaala	9,5	129	11,7	113	16,7
Pohjois-Karjalan keskussairaala	6,1	82	8,5	86	18,1
Savonlinnan keskussairaala	8,5	115	9,8	98	4,7
Kanta-Hämeen keskussairaala	8,3	111	9,5	91	4,9
Länsi-Pohjan keskussairaala	11,1	150	13,9	143	11,5
Lapin keskussairaala	7,7	105	10,8	113	30,3
Mikkelin keskussairaala	7,2	96	10,3	101	20,2
Satakunnan keskussairaala	6,6	90	10,6	111	19,6
Kymenlaakson keskussairaala	9,3	126	11,9	121	18,8
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	9,1	124	11	111	15,2
Kainuun keskussairaala	8,8	117	12,2	115	33,3
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	8,1	108	13,5	132	40,3
Päijät-Hämeen keskussairaala	9,6	130	10,8	112	4,6
Porvoon sairaala / Borgå sjukhus	7,8	107	8,3	88	3,1
Iisalmen aluesairaala	7,5	101	9,7	96	12,2
Lohjan aluesairaala	9,5	128	10,3	105	4,9
Loimaan aluesairaala	8,5	114	12	121	20,3
Salon aluesairaala	9,6	131	11,4	118	15,5
Hyvinkään aluesairaala	6,9	93	8,2	83	8,9
Jorvin sairaala	8,2	111	9,2	95	4,2
Peijaksen sairaala	7,8	105	8,8	89	5,0
HYKS	5,2	70	7,4	72	9,6
TYKS	7,6	104	8,9	95	9,7
KYS	7,1	95	9,1	91	17,2
OYKS	8,2	111	11,5	117	30,6
Eiran sairaala oy	5,6	75	8,5	86	27,1
Invalidisäätiö	8,3	111	9,6	91	11,1
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	7,8	106	11	112	29,3
Reumasäätiö sairaala	6,9	94	10,4	108	29,9
Lääkäriasema Pulssi oy	4,2	58	6,8	72	15,6
Coxa oy	3,4	46	8,8	85	63,7
Kemijärven terveyskeskus	8,9	120	9,6	100	7,1
Turun terveyskeskus	10,8	145	11,7	113	0,8
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	9,3	125	11,3	111	6,8
Muut julkiset sairaalat	8,9	116	10,7	106	11,8
Muut yksityiset sairaalat	2,9	39	6,5	62	36,2
Koko maa	7,4	100	10	100	19,8

LIITETAULUKKO 32. Polven tekonivelleikkauksiin liittyvät kustannukset sairaaloittain 2003

Sairaala	Leikkaushoitokustannusten keskiarvo	Vakioitu leikkaushoitokustannusten indeksi (koko maa = 100)	1. hoitokokonaisuuden (sairaalahoidon) kustannusten keskiarvo	Vakioitu 1. hoitokokonaisuuden (sairaalahoidon) kustannusten indeksi (koko maa = 100)
Etelä-Karjalan keskussairaala	7 764	105	7 936	103
Keski-Suomen keskussairaala	7 905	107	8 156	107
Pohjois-Karjalan keskussairaala	7 173	96	7 480	96
Savonlinnan keskussairaala	7 722	102	7 819	100
Kanta-Hämeen keskussairaala	7 643	104	7 955	103
Länsi-Pohjan keskussairaala	8 256	112	8 568	112
Lapin keskussairaala	7 502	102	7 861	103
Mikkelin keskussairaala	7 474	101	7 848	102
Satakunnan keskussairaala	7 157	98	7 414	97
Kymenlaakson keskussairaala	8 238	112	8 281	108
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	8 644	118	9 266	122
Kainuun keskussairaala	7 996	106	8 328	106
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	7 685	103	8 152	105
Päijät-Hämeen keskussairaala	7 992	108	8 176	107
Porvoon sairaala / Borgå sjukhus	7 545	101	7 972	103
Iisalmen aluesairaala	7 382	99	7 685	100
Lohjan aluesairaala	7 871	105	8 008	103
Loimaan aluesairaala	7 475	101	8 043	104
Salon aluesairaala	8 068	110	8 313	109
Hyvinkään aluesairaala	7 266	98	7 266	94
Jorvin sairaala	7 524	102	7 683	101
Peijaksen sairaala	7 544	101	7 613	98
HYKS	6 531	88	6 863	89
TYKS	7 476	102	7 584	100
KYS	7 771	104	7 943	102
OYKS	7 630	104	7 851	103
Eiran sairaala oy	6 862	92	7 060	91
Invalidisäätiö	8 358	106	8 502	104
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	7 625	101	7 625	98
Reumasäätiö sairaala	7 246	97	7 623	99
Lääkäriasema Pulssi oy	6 361	87	6 594	87
Coxa oy	6 199	80	6 452	81
Kemijärven terveyskeskus	7 516	102	7 930	104
Turun terveyskeskus	8 290	112	8 462	110
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	8 381	113	8 618	112
Muut julkiset sairaalat	7 800	105	6 334	108
Muut yksityiset sairaalat	5 381	72	5 572	72
Koko maa	7 451	100	7 730	100

Sairaala	Uusinta-leikkauksia (% potilaista)	Vakioitu uusinta-leikkauksen määrän indeksi (koko maa = 100)	Uusinta-leikkauksen määrän indeksin 95% luottamusväli	Uusinta-leikkauksen syynä irtominen (% uusintaleikkauksista)	Uusinta-leikkauksen syynä infektio (% uusintaleikkauksista)	Uusinta-leikkauksen syynä luksaatio (% uusintaleikkauksista)	Uusintaleikkauksen syynä luunmurtuma (% uusintaleikkauksista)	Uusinta-leikkauksen syynä patella-komplikaatio (% uusintaleikkauksista)	Uusinta-leikkauksen syynä proteesin murtuma tai muu syy (% uusintaleikkauksista)
Etelä-Karjalan keskussairaala	5,5	165	33–481	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3
Keski-Suomen keskussairaala	7,9	261	119–495	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1
Pohjois-Karjalan keskussairaala	1,4	49	10–144	0,0	33,3	33,3	0,0	0,0	0,0
Savonlinnan keskussairaala	4,7	162	32–472	0,0	0,0	66,7	0,0	0,0	0,0
Kanta-Hämeen keskussairaala	5,7	191	77–394	0,0	28,6	14,3	0,0	0,0	28,6
Länsi-Pohjan keskussairaala	11,5	395	144–860	0,0	33,3	33,3	0,0	0,0	16,7
Lapin keskussairaala	5,3	167	45–426	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Mikkelin keskussairaala	0,8	26	0–143	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Satakunnan keskussairaala	1,5	45	12–115	0,0	25,0	25,0	0,0	25,0	25,0
Kymenlaakson keskussairaala	5,4	175	64–382	0,0	0,0	16,7	0,0	16,7	33,3
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	2,2	67	8–242	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	50,0
Kainuun keskussairaala	1,8	60	1–336	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	1,5	52	10–151	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Päijät-Hämeen keskussairaala	6,9	216	79–471	0,0	0,0	0,0	0,0	16,7	50,0
Porvoon sairaala / Borgå sjukhus	7,7	237	76–552	20,0	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0
Iisalmen aluesairaala	4,1	126	34–323	0,0	25,0	50,0	0,0	0,0	25,0
Lohjan aluesairaala	3,3	96	11–347	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Loimaan aluesairaala	0,0	0	–192	.	.	.	.	.	.
Salon aluesairaala	1,7	53	1–297	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Hyvinkään aluesairaala	1,1	36	0–201	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jorvin sairaala	2,1	67	8–242	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Peijaksen sairaala	1,0	33	0–182	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
HYKS	1,3	41	8–121	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	0,0
TYKS	5,1	145	66–276	0,0	22,2	11,1	11,1	0,0	44,4
KYS	2,6	83	36–164	0,0	37,5	0,0	0,0	0,0	0,0
OYKS	6,3	176	70–362	28,6	0,0	0,0	0,0	28,6	42,9
Eiran sairaala oy	0,0	0	–198	.	.	.	.	.	.
Invalidisäätiö	1,2	44	1–244	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	1,7	54	1–303	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Reumasäätiö sairaala	5,7	198	64–463	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0	20,0
Lääkäriasema Pulssi oy	0,0	0	–173	.	.	.	.	.	.
Coxa oy	1,6	57	21–125	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	33,3
Kemijärven terveyskeskus	0,0	0	–186	.	.	.	.	.	.
Turun terveyskeskus	2,5	84	17–244	0,0	0,0	33,3	33,3	0,0	0,0
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	6,8	205	75–446	16,7	33,3	0,0	16,7	0,0	0,0
Muut julkiset sairaalat	4,3	139	82–219	0,0	5,6	11,1	16,7	11,1	27,8
Muut yksityiset sairaalat	1,4	47	1–259	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koko maa	3,1	100	84–118	2,8	15,5	14,1	4,9	7,7	20,4

LIITETAULUKKO 34. Polven tekonivelleikkausten jälkeiset infektiot sairaaloittain 2003. Tarkastelussa vain ne toimenpiteet, jotka ovat olleet ainoita polven tekonivelleikkauksia 1987–2005

Sairaala	Tarkasteltavien potilaiden lkm	Toimenpiteen jälkeinen infektio (T81.4) 90 vrk:n aikana (%)	Vakioitu infektioiden indeksi (koko maa = 100)	Vakioitujen infektioiden indeksi 95% luottamusväli	Nivelproteesin aiheuttama infektio ja/tai tulehdusreaktio (T84.5) (%)	Vakioitu infektion ja/tai tulehdusreaktion indeksi (koko maa = 100)	Vakioitujen infektioiden ja/tai tulehdusreaktion indeksin 95% luottamusväli
Etelä-Karjalan keskussairaala	48	.	.	.-	.	.	.-
Keski-Suomen keskussairaala	78	0,0	0	.-346	2,6	130	15–470
Pohjois-Karjalan keskussairaala	160	1,3	95	11–344	0,6	32	0–179
Savonlinnan keskussairaala	46	.	.	.-	.	.	.-
Kanta-Hämeen keskussairaala	88	1,1	85	1–475	4,5	195	53–500
Länsi-Pohjan keskussairaala	38	.	.	.-	.	.	.-
Lapin keskussairaala	55	1,8	141	2–785	3,6	187	21–674
Mikkelin keskussairaala	88	0,0	0	.-335	2,3	112	13–405
Satakunnan keskussairaala	184	1,1	82	9–297	3,8	187	75–385
Kymenlaakson keskussairaala	77	2,6	187	21–677	2,6	146	16–526
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	67	0,0	0	.-389	3,0	128	14–463
Kainuun keskussairaala	42	.	.	.-	.	.	.-
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	141	4,3	307	112–669	2,1	109	22–319
Päijät-Hämeen keskussairaala	58	0,0	0	.-443	0,0	0	.-308
Porvoon sairaala / Borgå sjukhus	59	3,4	289	33–1 045	1,7	100	1–554
Iisalmen aluesairaala	73	1,4	107	1–595	1,4	70	1–392
Lohjan aluesairaala	50	6,0	434	87–1 267	4,0	210	24–757
Loimaan aluesairaala	46	.	.	.-	.	.	.-
Salon aluesairaala	45	.	.	.-	.	.	.-
Hyvinkään aluesairaala	74	1,4	103	1–574	1,4	70	1–387
Jorvin sairaala	83	1,2	89	1–495	0,0	0	.-233
Peijaksen sairaala	86	3,5	280	56–820	2,3	129	15–467
HYKS	211	0,0	0	.-132	0,9	46	5–167
TYKS	143	0,7	57	1–318	2,8	134	36–343
KYS	241	2,1	169	54–394	0,8	41	5–150
OYKS	87	1,1	82	1–457	3,4	146	29–428
Eiran sairaala oy	51	2,0	137	2–763	0,0	0	.-327
Invalidisäätiö	72	1,4	130	2–723	0,0	0	.-348
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	46	.	.	.-	.	.	.-
Reumasäätiö sairaala	73	1,4	105	1–584	2,7	151	17–544
Lääkäriasema Pulssi oy	60	0,0	0	.-476	1,7	84	1–470
Coxa oy	343	1,5	127	41–297	2,9	182	87–335
Kemijärven terveyskeskus	45	.	.	.-	.	.	.-
Turun terveyskeskus	85	0,0	0	.-315	0,0	0	.-199
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	68	1,5	91	1–508	0,0	0	.-229
Muut julkiset sairaalat	312	0,6	46	5–167	2,6	118	51–233
Muut yksityiset sairaalat	63	1,6	137	2–765	0,0	0	.-316
Koko maa	3 590	1,3	100	73–133	2,0	100	78–126

LIITETAULUKKO 35. Polven tekonivelleikkausten jälkeiset uusintakäynnit sairaaloittain 2003

Sairaala	Uusinta- käynti 14 vrk:n kulut- tua hoidon päättymi- sestä poti- lailla (%)	Vakioitu 14 vrk:n aikana tehtyjen uusinta- käyntien indeksi (koko maa = 100)	14 vrk:n aikana teh- tyjen uusin- takäyntien indeksin 95% luotta- musväli	Uusinta- käynti 42 vrk:n kulut- tua hoidon päättymi- sestä poti- lailla (%)	Vakioitu 42 vrk:n aikana tehtyjen uusinta- käyntien indeksi (koko maa = 100)	42 vrk:n aikana teh- tyjen uusin- takäyntien indeksin 95% luotta- musväli
Etelä-Karjalan keskussairaala	7,3	96	26–247	7,3	59	16–150
Keski-Suomen keskussairaala	5,3	78	28–169	7,0	61	26–120
Pohjois-Karjalan keskussairaala	6,2	92	49–158	13,3	119	79–172
Savonlinnan keskussairaala	6,3	92	25–235	9,4	85	31–186
Kanta-Hämeen keskussairaala	11,5	162	89–272	17,2	145	90–222
Länsi-Pohjan keskussairaala	5,8	85	17–249	7,7	69	19–177
Lapin keskussairaala	7,9	124	45–270	9,2	84	34–173
Mikkelin keskussairaala	5,6	83	33–170	11,3	97	53–163
Satakunnan keskussairaala	6,4	94	54–150	10,2	90	59–131
Kymenlaakson keskussairaala	14,3	218	125–355	19,6	180	112–272
Keski-Pohjanmaan keskus- sairaala	3,3	46	9–134	6,5	56	21–123
Kainuun keskussairaala	8,8	119	38–277	14,0	119	51–234
Etelä-Pohjanmaan keskus- sairaala	6,0	87	45–153	11,4	101	64–152
Päijät-Hämeen keskussairaala	5,7	81	26–190	14,9	129	69–221
Porvoon sairaala / Borgå sjukhus	9,2	152	56–331	15,4	147	70–270
Iisalmen aluesairaala	5,1	72	23–169	13,3	114	61–195
Lohjan aluesairaala	9,8	151	55–328	14,8	134	61–254
Loimaan aluesairaala	6,3	90	24–231	14,1	121	55–229
Salon aluesairaala	8,6	131	42–306	13,8	125	54–247
Hyvinkään aluesairaala	8,9	133	57–262	13,3	118	61–207
Jorvin sairaala	13,7	205	109–350	13,7	123	65–210
Peijaksen sairaala	9,0	134	61–254	19,0	171	103–267
HYKS	7,5	108	64–171	11,7	101	67–146
TYKS	12,6	195	122–295	18,3	169	116–239
KYS	7,1	107	67–162	12,3	109	77–150
OYKS	0,9	13	0–70	3,6	30	8–78
Eiran sairaala oy	8,5	117	38–273	11,9	101	40–208
Invalidisäätiö	1,2	21	0–114	6,2	60	19–140
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	6,9	112	30–286	10,3	98	36–212
Reumasäätiö sairaala	2,3	34	4–123	9,2	82	35–162
Lääkäriasema Pulssi oy	1,6	23	0–128	1,6	14	0–78
Coxa oy	6,8	109	70–161	12,0	112	81–150
Kemijärven terveyskeskus	1,8	25	0–138	10,7	89	33–194
Turun terveyskeskus	2,5	36	7–104	2,5	22	4–64
Jämsän seudun terveydenhuol- lon kuntayhtymä	9,1	123	53–242	10,2	84	38–159
Muut julkiset sairaalat	5,0	72	45–110	8,4	72	50–100
Muut yksityiset sairaalat	5,8	92	25–235	8,7	81	30–177
Koko maa	6,8	100	89–112	11,3	100	92–109

LIITETAULUKKO 36. Polven tekonivelleikkauksen jälkeinen kotiutuminen sairaaloittain 2003

Sairaala	Kotona alle viikon kuluessa leikkauksesta potilaista (%)	Vakioitu kotona alle viikon kuluessa olevien indeksi (koko maa = 100)	Kotona alle viikon kuluessa olevien indeksi 95% luottamusväli	Kotona alle 2 viikon kuluessa leikkauksesta potilaista (%)	Vakioitu kotona alle 2 viikon kuluessa olevien indeksi (koko maa = 100)	Kotona alle 2 viikon kuluessa olevien indeksi 95% luottamusväli	Vuoden aikana leikkauksesta kuolleiden potilaiden osuus	Vuoden aikana kuolleiden potilaiden määrän vakioitu indeksi (koko maa = 100)
Etelä-Karjalan keskussairaala	14,5	61	26–120	80,0	99	72–134	3,6	333
Keski-Suomen keskussairaala	5,3	20	7–44	76,3	96	77–118	2,6	200
Pohjois-Karjalan keskussairaala	58,1	233	194–279	82,9	102	87–118	0,0	0
Savonlinnan keskussairaala	6,3	25	7–63	92,2	113	86–146	0,0	0
Kanta-Hämeen keskussairaala	12,3	51	29–84	87,7	110	90–133	0,0	0
Länsi-Pohjan keskussairaala	3,8	14	2–51	63,5	77	53–108	1,9	157
Lapin keskussairaala	10,5	40	17–79	73,7	88	67–115	0,0	0
Mikkelin keskussairaala	26,6	110	76–154	80,6	100	82–122	0,8	68
Satakunnan keskussairaala	37,0	131	107–160	71,7	86	74–100	0,4	32
Kymenlaakson keskussairaala	2,7	10	2–30	71,4	88	69–109	0,0	0
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	7,6	28	11–57	76,1	93	73–118	166	164
Kainuun keskussairaala	7,0	30	8–78	71,9	91	65–124	1,8	159
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	10,9	44	28–67	61,7	77	63–92	3,5	292
Päijät-Hämeen keskussairaala	2,3	8	1–30	88,5	107	84–134	0,0	0
Porvoon sairaala / Borgå sjukhus	21,5	77	42–130	89,2	106	81–137	1,5	172
Iisalmen aluesairaala	13,3	52	28–89	89,8	111	89–136	0,0	0
Lohjan aluesairaala	8,2	31	10–72	91,8	111	84–144	0,0	0
Loimaan aluesairaala	0,0	0	–23	76,5	93	69–123	1,6	162
Salon aluesairaala	0,0	0	–23	75,9	91	66–123	3,4	313
Hyvinkään aluesairaala	40,0	149	104–206	90,0	109	87–136	1,1	109
Jorvin sairaala	12,6	48	25–84	90,5	109	87–135	1,1	110
Peijaksen sairaala	26,0	97	63–142	91,0	111	90–137	4,0	397
HYKS	75,8	296	254–342	87,9	110	95–125	2,1	173
TYKS	35,4	121	93–155	81,1	97	82–114	0,0	0
KYS	22,7	88	69–112	85,4	105	93–119	1,3	107
OYKS	9,0	34	16–63	71,2	87	69–108	0,9	68
Eiran sairaala oy	69,5	280	201–380	88,1	108	81–142	5,1	474
Invalidisäätiö	12,3	51	24–94	87,7	112	87–141	3,7	284
Oulun diakonissalaitoksen säätiö	8,6	33	11–77	74,1	91	66–123	0,0	0
Reumasäätiö sairaala	28,7	110	71–162	79,3	95	74–121	1,1	117
Lääkäriasema Pulssi oy	82,8	272	204–356	89,1	107	81–139	1,6	99
Coxa oy	47,5	190	163–220	83,6	105	94–117	0,8	65
Kemijärven terveyskeskus	1,8	7	0–39	89,3	107	79–141	0,0	0
Turun terveyskeskus	2,5	10	2–28	83,1	104	84–127	0,0	0
Jämsän seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	6,8	28	10–62	87,5	108	85–135	0,0	0
Muut julkiset sairaalat	13,2	54	40–70	81,3	100	90–112	1,0	77
Muut yksityiset sairaalat	62,3	232	168–313	78,3	100	75–131	1,4	82
Koko maa	25,9	100	94–106	81,3	100	97–103	1,2	100

Liite 1. Poissulkudiagnoosit (ICD-10)

Lonkan tekonivelkirurgian osalta

- S72.0 Reisiluun kaulan murtuma
- S72.1 Reisiluun sarvennoisen kautta kulkeva murtuma
- S72.2 Sarvennoisten alapuolinen reisiluun murtuma
- M16.6 Muu sekundaarinen molempien lonkkien nivelrikko
- M16.7 Muu sekundaarinen lonkan nivelrikko
- M91.1 Lasten reisiluun pään osteokondroosi
- M93.0 Ei-traumaattinen reisiluun yläepifyysin siirtymä
- S32.4 Lantion murtuma
- M45* Selkärankareuma
- Q87.1 Luxatio coxae congenita
- M16.2 Lonkkamaljan vajaakehittyneisyydestä johtuva molempien lonkkanivelten nivelrikko
- M16.3 Muu lonkkamaljan vajaakehittyneisyydestä johtuva lonkan nivelrikko
- M16.4 Molempien lonkkanivelten posttraumaattinen nivelrikko
- M16.5 Muu posttraumaattinen lonkan nivelrikko
- M16.6 Muu sekundaarinen molempien lonkkanivelten nivelrikko
- M16.7 Muu sekundaarinen lonkan nivelrikko
- M16.9 Määrittämätön lonkan nivelrikko

Polven tekonivelkirurgian osalta

- M17.6 Muu sekundaarinen molempien polvien nivelrikko
- M17.7 Muu sekundaarinen polven nivelrikko
- M00.9 Määrittämätön bakteerien aiheuttama nivelinfektio
- S72.4 Reisiluun alaosan murtuma
- S82.0 Polvilumpion murtuma
- S82.1 Sääriluun yläosan murtuma
- M17.2 Posttraumaattinen molempien polvien nivelrikko
- M17.3 Muu posttraumaattinen polven nivelrikko
- M17.4 Muu sekundaarinen molempien polvien nivelrikko
- M17.5 Muu sekundaarinen polven nivelrikko
- M17.9 Määrittämätön polvinivelrikko

Lonkan ja polven tekonivelkirurgian osalta

- M87.0 Idiopaattinen aseptinen luukuolio
- M87.1 Lääkeaineen aiheuttama luukuolio
- M87.2 Aikaisemman vamman jälkeinen luukuolio
- M87.3 Muu sekundaarinen luukuolio
- M87.8 Muu luukuolio
- M87.9 Määrittämätön luukuolio
- M00.0 Stafylokokin aiheuttama nivelinfektio
- M00.1 Pneumokokin aiheuttama nivelinfektio
- M00.2 Muiden streptokokkien aiheuttama nivelinfektio
- M00.8 Muiden määritettyjen bakteerien aiheuttama (suora) [moni]nivelinfektio
- M05.3 Seroposiivinen nivelreuma
- M06.0 Seronegatiivinen nivelreuma
- M05.8 Muu määritetty seroposiivinen nivelreuma

- M05.9 Määrittämätön seroposiivinen nivelreuma
- M07.1 'arthritis mutilans'
- M08.2 Yleissairautena (systemisesti) alkava lastenreuma (still)
- M08.3 Seronegatiivinen lastenreuma
- M08.4 Harvoin niveliin kohdistuva lastenreuma
- M08.9 Määrittämätön lasten niveltulehdus
- M08.8 Muu määritetty lasten niveltulehdus
- M08.0 Lastenreuma
- M05.2 Reumatoidi verisuonitulehdus
- M07.2 Psoriaasiin liittyvä nikamatulehdus
- M07.3 Muut psoriaasiin liittyvät nivelsairaudet
- M07.4 Crohnin tautiin (regionaaliseen enteriittiin) liittyvä nivelsairaus
- M07.5 Haavaiseen koliittiin liittyvä nivelsairaus
- M07.6 Muut suolisairauksiin liittyvät nivelsairaudet
- D66 Hyttymistekijä VIII:n perinnöllinen puute
- D67 Hyttymistekijä IX:n perinnöllinen puute
- D68 Muut hyttymishäiriöt
- M36.2 Hemofiliaan liittyvä nivelsairaus
- Q77 Osteokondrodysplasia ja putkiluiden ja selkärangan vajaakasvu
- Q78 Muut osteokondrodysplasiat
- Q78.9 Määrittämätön osteokondrodysplasia
- Q79 Muualla luokittamattomat synnynnäiset lihasten ja luiden epämuodostumat

Liite 2. Tekonivelleikkauksia vuonna 2003 vähän tehneet tuottajat

Lonkan tekonivelleikkaukset

Sairaala	Lkm
<i>Julkiset alle 50 leikkausta tehneet tuottajat</i>	
Savonlinnan keskussairaala	32
Vaasan keskussairaala	47
Kainuun keskussairaala	48
Porvoon sairaala	49
Iisalmen aluesairaala	47
Kuusankosken aluesairaala	35
Lohjan aluesairaala	32
Pietarsaaren sairaala	38
Salon aluesairaala	41
Varkauden aluesairaala	22
Länsi-Uudenmaan aluesairaala	39
Vakka-Suomen sairaala	11
Kuusamon terveyskeskus	15
Kemijärven terveyskeskus	47
Forsan seudun kansanterveystyön kuntayhtymä	34
Heinolan terveyskeskus	9
Raahen seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	23
Pieksämäen seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	19
Haminan seudun kansanterveystyön kuntayhtymä	24
<i>Yksityiset alle 50 leikkausta tehneet tuottajat</i>	
Dextra Munkkivuoren lääkärikeskus oy	9
Eiran sairaala oy	41
Diacor oy	11
Sairaala oy Mehiläinen	5
Sairaala Lasaretti oy	9
Reumasäätien sairaala	49
Pirkanmaan kirurgipalvelu oy	6
Sairaala Meditori oy	16
Sairaala Botnia oy	4
Porin lääkärikeskus oy	17
Lääkäriasema Pulssi oy	27
Itä-Suomen lääkärikeskus	3

Polven tekonivelleikkaukset

Sairaala	Lkm
<i>Julkiset alle 50 leikkausta tehneet tuottajat</i>	
Vaasan keskussairaala	42
Kuusankosken aluesairaala	35
Pietarsaaren sairaala	35
Varkauden aluesairaala	34
Länsi-Uudenmaan sairaala	32
Oulaskankaan sairaala	47
Vakka-Suomen sairaala	19
Kuusamon terveyskeskus	12
Forssan seudun kansanterveystyön kuntayhtymä	32
Heinolan terveyskeskus	28
Raahen seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	19
Pieksämäen seudun terveydenhuollon kuntayhtymä	34
Haminan seudun kansanterveystyön kuntayhtymä	44
<i>Yksityiset alle 50 leikkausta tehneet tuottajat</i>	
Dextra Munkkivuoren lääkärikeskus oy	3
Diacor oy	12
Sairaala oy Mehiläinen	1
Sairaala Lasaretti oy	7
Pirkanmaan kirurgipalvelu oy	1
Sairaala Meditori oy	8
Sairaala Botnia oy	3
Porin lääkärikeskus oy	12
Itä-Suomen lääkärikeskus	20
Lääkärikeskus ARS Medicina	1

TYÖPAPEREITA-sarjassa aiemmin ilmestyneet

2007

Harriet Finne-Soveri, Pia Nurme: Tehostetun palveluasumisen asukasvalinta ja palveluohjauksen kriteerihdotus Porvoossa. Kevät 2007

Työpapereita 28/2007 Tilausnro T28/2007

Ritva Teräväinen, Outi Räikkönen, Matti Heikkilä: Laatusuosituksen arviointi. Arviointia laatusuosituksen ohjausvaikutuksista ja vaikutuksista sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmään

Työpapereita 27/2007 Tilausnro T27/2007

Mari Pajula: Ongelmapelaajan läheinen: sairas vai selviytyjä? Selvitys rahapeliongelman vaikutuksista läheisiin

Työpapereita 26/2007 Tilausnro T26/2007

Teresa Taskinen: Kaupassa, kioskillä ja kotikoneella. Rahapelit nuorten elämässä

Työpapereita 25/2007 Tilausnro T25/2007

Saaramia Varvio: Katsaus Suomen rahapelijärjestelmään

Työpapereita 24/2007 Tilausnro T24/2007

Atte Meretoja, Risto O. Roine, Terttu Erilä, Matti Hillbom, Markku Kaste, Miika Linna, Antti Liski, Merja Juntunen, Reijo Marttila, Aimo Rissanen, Juhani Siverius, Unto Häkkinen: PERFECT – Stroke. Hoitoketjujen toimivuus, vaikuttavuus ja kustannukset aivoverenkiertohäiriöpotilailla

Työpapereita 23/2007 Tilausnro T23/2007

XII Kouluterveyspäivät. 28.–29.8.2007 Jyväskylän yliopisto. Tiivistelmät ja posterit

Työpapereita 22/2007 Tilausnro T22/2007

Timo M. Kauppinen, Helka Raivio: Toimeentulotuen uusien asiakkaiden jonotilanne 2007

Työpapereita 21/2007 Tilausnro T21/2007

Mauno Konttinen, Riitta Haahti (red.): Annus Medicus Fenniae 2007. Nordiskt hälsodirektörsmöte. Siguna, Sverige 22.–23. augusti 2007

Työpapereita 20/2007 Tilausnro T20/2007

Marja-Leena Perälä, Kristiina Junttila, Maisa Toljamo: Benchmarking-järjestelmän kehittäminen hoitotyöhön

Työpapereita 19/2007 Tilausnro T19/2007

Sinikka Sihvo ym.: Väestö, biopankit ja lääketieteellinen tutkimus

Työpapereita 18/2007 Tilausnro T18/2007

Ani Kajander: Raportti Sosiaalihuollon ekonsultaatiohankkeesta

Työpapereita 17/2007 Tilausnro T17/2007

Liisa Lehtonen, Sture Andersson, Mikko Hallman, Mikko Lavonius, Jaana Leipälä, Outi Tammela, Heikki Korvenranta, Liisi Rautava, Emmi Korvenranta, Mikko Peltola, Miika Linna, Mika Gissler, Unto Häkkinen: PERFECT – Keskokset. Hyvin ennen aikaisten keskosten hoito, kustannukset ja vaikuttavuus

Työpapereita 16/2007 Tilausnro T16/2007

Unto Häkkinen, Ulla Idänpään-Heikkilä, Ilmo Keskimäki, Timo Klaukka, Mikko Peltola, Auvo Rauhala, Gunnar Rosenqvist: PERFECT – Sydäninfarkti. Sydäninfarktin hoito, kustannukset ja vaikuttavuus

Työpapereita 15/2007 Tilausnro T15/2007